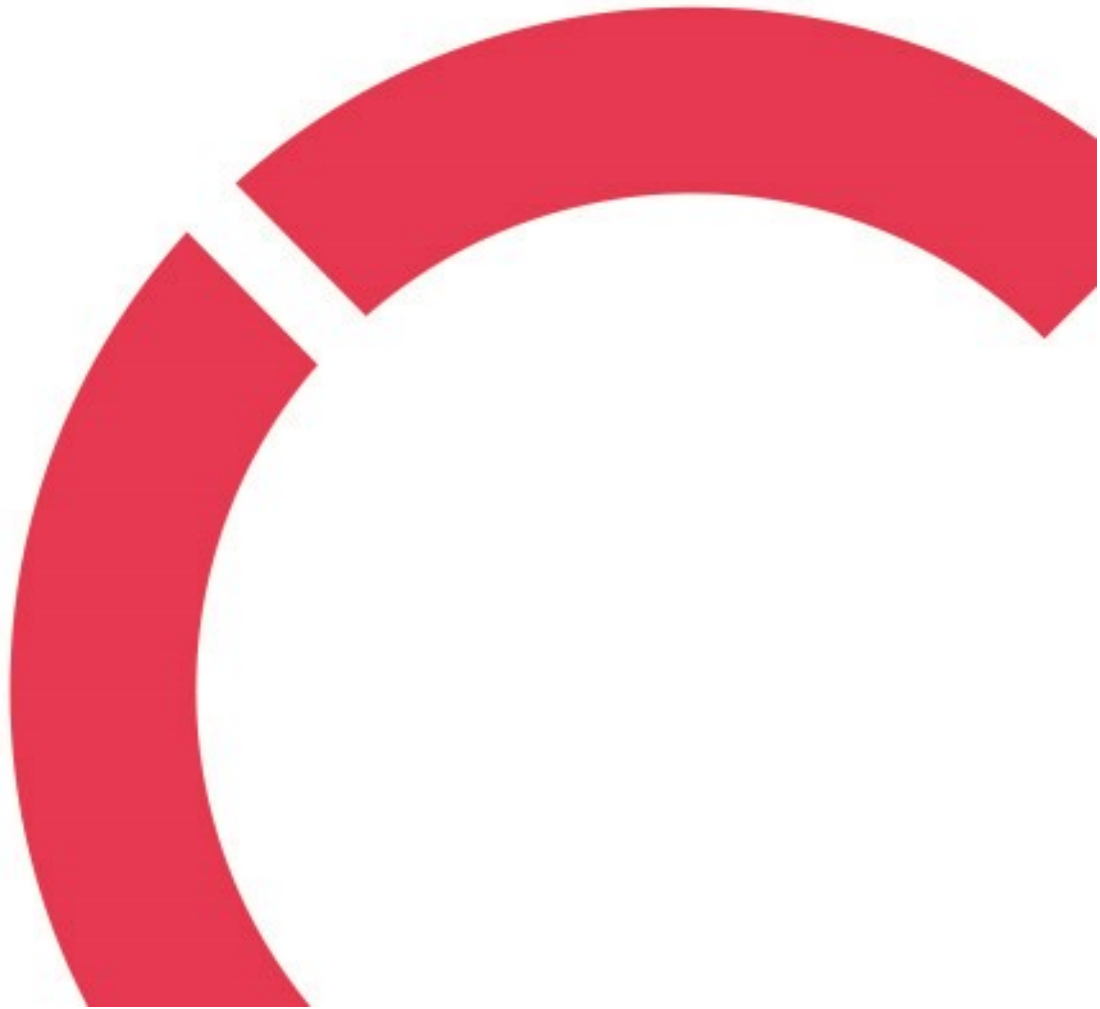

Meeri Parpala

KOKEMUKSIA HYFLEX -PILOTTIOPINTOJAKSOILTA

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden koulutus
Kesäkuu 2023**

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Kesäkuu 2023	Tekijä/tekijät Meeri Parpala
Koulutus Tradenomi AMK, liiketalous		☒ AMK ☐ YAMK
Työn nimi KOKEMUKSIA HYFLEX -PILOTTIOPINTOJAKSOILTA		
Työn ohjaaja Hanna Piilola		Sivumäärä 38+1
Työelämäohjaaja		
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa Centria-ammattikorkeakoulun HyFlex-pilottiopintojaksoille osallistuneiden opiskelijoiden kokemuksia kursseille osallistumisesta. Monimuotoiset työ- ja oppimisympäristöt -hankkeessa pilotoitiin uudet koulutusmallit, jossa päivä- ja monimuotototeutukset yhdistyvät hybridimalleihin eli HyFlex-opintojaksototeutuksiin. Hankkeen avulla kehitettiin opiskelijoiden ja opettajien digiosaamista uudenaikaisissa oppimisympäristöissä ja digitaalisella oppimisalustalla.</p> <p>Teoriaosuudessa tarkasteltiin strategian merkitystä liiketoiminnan kehittämisessä, organisaatiokulttuurin vaikutusta strategian toteutumisessa, digitaalista toimintaympäristöä ja HyFlex-oppimisympäristöä sekä tuloksia aiemmista HyFlex-opintojaksototeutuksista.</p> <p>Pilottiopintojaksojen opiskelijoiden kokemuksia kartoitettiin kvantitatiivisen kyselytutkimuksen avulla. Saatujen vastausten mukaan opintojaksoilla oli paljon hyvää ja toimivaa, mutta kehittämiskohteita löytyi. Opintojaksoilla toimiviksi koettiin joustavuus ja mahdollisuus valita itselle sopiva osallistumistapa. Toisaalta vuorovaikutuksessa ja ryhmätöiden toteutuksessa raportoitiin olevan kehitettävää.</p>		
Asiasanat Digitaalisuus, eriaikaisesti etänä, HyFlex, lähiopetus, oppimisympäristö, samanaikaisesti etänä, strategia		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date June 2023	Author Meeri Parpala
Degree programme Bachelor of Business Administration, BBA		
Name of thesis EXPERIENCES FROM HYFLEX PILOT STUDY COURSES		
Centria supervisor Hanna Piilola	Pages 38+1	
Instructor representing commissioning institution or company		
<p>The purpose of the thesis was to map the experiences of students participating in the HyFlex pilot courses at Centria University of Applied Sciences. The multi-form work and learning environments project piloted new training models, combining day and multi-form implementations with hybrid models, i.e., HyFlex course implementations. The project helped to develop the digital skills of students and teachers in new learning environments and on a digital learning platform.</p> <p>The theoretical part examined the importance of the strategy in the development of business, the impact of organizational culture on the implementation of the strategy, the digital operating environment and the HyFlex learning environment, and the results of previous HyFlex course implementations.</p> <p>The experience of the students of the pilot studies was studied through a quantitative survey. According to the responses received, the courses had many good and effective features, but there were also areas for improvement. The flexibility of the courses and the possibility to choose the method of participation that suits you were perceived to work well. On the other hand, interaction and group work were reported to be areas of development.</p>		

<p>Key words Digitality, face to face, HyFlex, learning environment, online asynchronously, online synchronously, strategy</p>

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

ASYNKRONINEN (ONLINE ASYNCHRONOUSLY)

Opetus verkossa eriaikaisesti, eriaikainen etäopiskelu

FACE TO FACE (F2F)

Lähiopetus

HYFLEX

Hybrid flexible eli joustava hybridiopetus

SYNKRONINEN (ONLINE SYNCHRONOUSLY)

Opetus verkossa samanaikaisesti, samanaikainen etäopiskelu

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 LIIKETOIMINNAN STRATEGINEN KEHITTÄMINEN ORGANISAATIOSSA	3
2.1 Strategian merkitys	3
2.2 Organisaatiokulttuurin vaikutus	4
2.3 Digitaalinen toiminta- ja oppimisympäristö	5
3 HYFLEX	8
3.1 Perusarvot	9
3.2 HyFlex-pilottihanke Centriassa	10
3.3 Tuloksia aiemmista HyFlex-kokeiluista	11
3.3.1 Fort Lewis College	11
3.3.2 Nebraska-Kearneyn yliopisto	12
3.3.3 University of Mary Hardin-Baylor	13
3.3.4 Bow Valley College	14
4 TUTKIMUSMENETELMÄ	15
4.1 Määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä	15
4.2 Kyselylomakkeen laatiminen	16
4.3 Empiirisen tutkimuksen toteutus	17
5 TUTKIMUSTULOKSET JA ANALYYSI	19
5.1 Taustatiedot	19
5.2 Osallistumistapa ja toteutusten sujuvuus	20
5.3 Vuorovaikutus	27
5.4 Yleinen palaute	29
6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	33
6.1 Yhteenveto HyFlex-kurssien kokemuksista	33
6.2 Vertailu aiempiin tuloksiin	34
6.3 Oman työn arviointi	34
LÄHTEET	36
LIITTEET	

Liite 1. Forms-kyselytutkimus

KUVIOT

KUVIO 1. Ikäjakauma	19
KUVIO 2. Vastaajien jakauma	20
KUVIO 3. Asenne HyFlex-kurssia kohtaan	21
KUVIO 4. Osallistumistapa	21
KUVIO 5. Miten opiskelu sujui HyFlex-kurssin lähiopiskelussa?	23
KUVIO 6. Miten opiskelu sujui HyFlex-kurssin samanaikaisessa etäopiskelussa?	24
KUVIO 7. Miten opiskelu sujui HyFlex-kurssin eriaikaisessa etäopiskelussa?	26

KUVIO 8. Miten vuorovaikutus sujui opettajan kanssa?.....	28
KUVIO 9. Miten vuorovaikutus sujui muiden opiskelijoiden kanssa?.....	29
KUVIO 10. Kurssin arvosana.....	30
KUVIO 11. Valitse sopiva vaihtoehto väitteistä.....	30

1 JOHDANTO

Tarve kehittää uudenlaisia koulutusmalleja lähiopetuksen ja monimuoto-opetuksen rinnalle nykypäivän opiskelijoiden monimuotoisiin tarpeisiin on tunnistettu ja sen myötä Centria-ammattikorkeakoulussa on avattu Monimuotoiset työ- ja oppimisympäristöt -hanke. Hankkeen tavoitteena on kehittää opiskelijoiden ja koulutusorganisaation henkilökunnan digiosaamista ja toimintakykyä uudenlaisissa oppimisympäristöissä. Hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan joustavaa hybridiopetusta (Hybrid Flexible), jossa päivä- ja monimuotototeutukset yhdistetään hybridiopetukseksi. Hanke on tämän opinnäytetyön toimeksiantaja. Tässä opinnäytetyössä joustavasta hybridiopetuksesta käytetään lyhennettyä termiä HyFlex.

Työtä pohjustetaan avaamalla lyhyesti liiketoiminnan strategiaa ja sen merkitystä organisaation kehittämistyössä. Strategia ohjaa toimintaa ja sen avulla pyritään saavuttamaan toiminnalle asetetut tavoitteet. Siihen, miten strategia organisaatiossa menestyy, vaikuttaa organisaatiossa vallitseva kulttuuri. Parhaimmillaan kulttuuri voi näyttäytyä vahvuutena, mutta pahimmillaan se voi muodostaa esteen uudistumiselle ja uudistamiselle. Edellisen lisäksi vallalla olevat yhteiskunnalliset asenteet ja arvot heijastuvat organisaatioiden arkeen, joka osaltaan ohjaa ihmisten ajattelua ja käyttäytymistä. Organisaatioiden strategioissa on yhä enenevässä määrin kirjauksia digitaalisten toimintojen kehittämistä. Digitaalisten toimintojen kehittäminen kouluympäristöissä on oppimisympäristön laajentamista fyysisestä ympäristöstä digitaaliseksi opetus- ja oppimisympäristöksi, jossa digitaalinen teknologia onkin keskeinen jatkuvan oppimisen mahdollistava tekijä. Edellä mainitun lisäksi työssä esitellään HyFlexin sisältöjä ja käydään läpi aiempia HyFlex-opintopakkeilta saatuja tuloksia.

Tutkimusongelma oli opiskelijoiden kokemukset pilottiopintopakkeille osallistumisesta. Kyselytutkimuksen avulla kartoitettiin pilottiopintopakkeille osallistuneiden opiskelijoiden kokemuksia kurseille osallistumisesta. Opiskelijoiden kokemuksista kerättiin tietoa kvantitatiivisen eli määrällisen kyselytutkimuksen avulla. Kyselytutkimuksella kerättiin tietoa opintojen saavutettavuudesta, sujuvuudesta ja vuorovaikutuksen toimivuudesta. Saatua vastauksia käytetään tulevien kurssitoteutusten kehittämisessä. HyFlex-opintopakkeiden haasteiksi on jo aikaisemmin tunnistettu opetuksen ja oppimisen laadun ja yhteisöllisyyden säilyttäminen tasavertaisena kaikissa toteutusmuodoissa.

Opinnäytetyön teoriaosuuteen etsin tietoa liiketalouden alan kirjallisuudesta, myös e-kirjoista sekä artikkeleista ja oppimateriaaleista. Käytin paljon internetlähteitä, etenkin aikaisempien tutkimustulosten

etsimisessä. Työssä käytetyt keskeisimmät käsitteet ovat synkroninen eli samanaikainen etäopiskelu, asynkroninen eli eriaikainen etäopiskelu, face to face (F2F) eli lähiopetus sekä HyFlex, joka on lyhenne sanoista Hybrid flexible, joustava hybridiopetus.

2 LIKETOIMINNAN STRATEGINEN KEHITTÄMINEN ORGANISAATIOSSA

Liiketoiminnan strategialla tarkoitetaan yrityksen toimintaan liittyviä periaatteita, joilla se aikoo menestyä markkinoilla ja kilpailussa. Sen tärkeimpiä piirteitä ovat suuntautuminen tulevaisuuteen, jatkuvuuden ja kannattavuuden turvaaminen sekä suhde kilpailijoihin ja asiakkaisiin. Strategian avulla helpotetaan sekä käytännön työtä että resurssien kohdentamista, jolloin kaikilla on tiedossa yhteiset tavoitteet ja keinot. Strategiatyössä määritellään strategia ja sen toteuttamistavat. Taloudellisten liiketoimintatavoitteiden täyttämiseksi on myös kouluorganisaatioissa tunnistettu tarve kehittää uusia koulutusmalleja, joilla pystytään vastaamaan nykypäivän monimuotoisiin koulutustarpeisiin. Liiketoiminnan strategian keinoilla pyritään siihen, että yritys tai organisaatio toimii mahdollisimman kannattavasti ja sen avulla sitä voidaan myös arvioida ja kehittää. (Viitala & Jylhä 2010, 2013.)

2.1 Strategian merkitys

Strategiaan suhtaudutaan ristiriitaisesti, vaikka sen merkitys on kiistaton. Sen määrittämisen vaikeus johtuu Kamenskyn (2015, 15) mukaan ennen kaikkea siitä, että strategiakäsitettä voidaan lähestyä monesta näkökulmasta ja sitä voidaan tarkastella monelta tasolta sen vuoksi, että konteksti, asiayhteys ja tilanne vaihtelevat. Strategian avulla yritys hallitsee ulkoisia ja sisäisiä tekijöitä sekä niiden välisiä vuorovaikutussuhteita siten, että sille asetetut tavoitteet kannattavuus-, jatkuvuus- ja kehittymistavoitteet voidaan saavuttaa. (Kamensky 2015, 23.)

Strategia ohjaa toimintaa ja vuorovaikutusta ympäristön kanssa, sen lisäksi se kuvaa missä liiketoimissa yritys on mukana ja miten se kilpailee. Liiketoiminnan suunnittelussa strategia toimii ohjenuorana kokonaisuuden hahmottamisessa. Esimerkkejä yrityksen strategisista valinnoista ovat kasvu ja kansainvälistyminen, jolloin kotimarkkinoiden pienuuden vuoksi kasvua tavoittelevien yritysten on suunnattava toimintansa kansainvälisille markkinoille. (Virtanen & Pellikka 2021, 69.)

Strateginen ajattelu on hyvin käsitteellistä ajattelua, minkä vuoksi sen ymmärtäminen vaatii konkreettisuutta kokemuksen kautta. Tärkein ja vaikein asia onkin soveltaa strategia käytäntöön siten, että organisaatio saavuttaa menestystä. Edellä mainitun lisäksi strategian mittaaminen on erittäin vaativaa, koska strategian vaikutukset organisaation tuloksiin heijastuvat usein pitkällä aikajänteellä ja toisaalta

samanaikaisesti organisaation tuloksiin vaikuttavat myös monet muut tekijät. (Kamensky 2015, 27–28.)

Koska toiminnalle asetettuja tavoitteita pyritään saavuttamaan strategisen suunnitelman avulla, sen vuoksi hyvä strategia on sekä tavoitteellinen että innovatiivinen ja se ohjaa toimintaa kaikilla tasoilla. Viitala ja Jylhän (2013, 61–62) mukaan strategia yhdistää organisaation eri osat, niiden tavoitteet ja toiminnan kokonaisuudeksi, jolla on yhteinen suunta. Se myös auttaa kohdentamaan organisaation resurssit tavoitteiden kannalta järkevällä tavalla, jonka vuoksi strategian tavoitteiden toteutumiseen tarvitaan koko organisaation sitoutuminen tehtävään. (Viitala & Jylhä 2013, 61–62.)

Strategiaa pidetään huonosti viestittävänä. Strateginen johtaminen ja strategiatyö ovat viestintää, mutta siitä huolimatta strategia voi olla sisällöltään, tyylyltään tai muodoltaan niin vaikeasti hahmotettava, että sitä on mahdoton viestiä ymmärrettävästi. Jotta strategia saataisiin toteutettua, organisaation sisällä tarvitaan arkipäiväistettyä keskustelua asiasta sen vaikeaselkoisuuden ja ympärilyöreyden selventämiseksi. Viestinnässä olisi myös tärkeätä huomioida erilaiset kohderyhmät ja sovittaa viestintä sen mukaan, kuitenkin on varmistettava, että viesti pysyy yhtenäisenä organisaation sisällä. (Kehusmaa 2010, 31–33.)

2.2 Organisaatiokulttuurin vaikutus

Organisaatiokulttuurin käsite on vakiintunut johtamisalalle jo 1980-luvulla. Organisaatio muodostuu ihmisistä ja ihmisten tekemisestä ja sen kulttuuri pitää sisällään selvästi määritellyt tai sanattomat arvot ja normit, jotka ovat muodostuneet aikaisempien tapahtumien, vahvojen persoonien tai tietoisien kehittämistyön tuloksena. (Juuti & Virtanen 2009, 55). Organisaatiokulttuurin kehittyminen vie aikaa ja sitä on nimitetty työntekijöiden sisäiseksi kompassiksi. Kulttuuri synnyttää työntekijöissä yhteenkuuluvuuden tunteen. (Karlöf & Lövingsson 2006, 57.)

Organisaatioissa vakiintuneet ajattelu- ja toimintatavat voivat parhaimmillaan olla vahvoja tekijöitä uuden luomisessa, henkilöstön viihtymisessä sekä organisaation menestymisen kannalta, mutta toisaan ne voivat muodostua uudistumisen esteeksi. Se mikä näyttyy yksilön muutosvastaisuutena, voikin olla yhteisöön juurtuneen kulttuurin ominaisuus. Myös yhteiskunnalliset asenteet ja arvot peilautuvat organisaation arkeen, jossa kansallinen identiteetti, yhteiskunnan rakenteet ja jopa poliittinen

päätöksenteko sekä media ohjaavat ihmisten ajattelua ja käyttäytymistä. Johtajilla ja muilla organisaation keskeisillä henkilöillä on kulttuurin rakentumisen kannalta keskeinen merkitys. Johtamistapa ja johtajien oma esimerkki vaikuttaa koko organisaation ajatteluun ja toimintaan sekä määrittää sen mitä pidetään arvokkaana ja tavoiteltavana. (Hämäläinen, Maula & Suominen 2016, 154–155.)

Organisaatiokulttuurilla on keskeinen digiaikana korostuva menestystä selittävä tekijä. Kulttuuriin voi vaikuttaa symbolisilla asioilla, asenteilla ja arvoilla, mutta eniten siihen vaikuttaa se, mitä tehdään ja miten toimitaan. Muutoksessa ja uudistumisessa vaaditaan kykyä sopeutua ja oppia uusia taitoja, mistä mahdollisesti seuraa se, että työntekijä voi jopa joutua määrittelemään ammatti-identiteettinsä uudelleen. Uudistusten toteuttamisessa sitkeys, pitkäjänteisyys ja kyky ajatella strategisesti ovat olennaisia taitoja. Uudistumiskykyinen, luovuuteen kannustava, turvallinen sekä virheiden tekemisen salliva organisaatiokulttuuri menestyy kohdatessaan muutoksia, koska kulttuurin ajattelu- ja toimintatavat ovat lähtökohtaisesti joustavat. (Hämäläinen ym. 2016, 151–153, 187.)

2.3 Digitaalinen toiminta- ja oppimisympäristö

Oppimisympäristö voidaan määritellä väljästi paikaksi, tilaksi, yhteisöksi tai toimintakäytännöksi, jonka tarkoitus on edistää oppimista. Erilaisia oppimisympäristöjä voidaan tarkastella ainakin kolmesta näkökulmasta, jossa organisaatiokeskeinen näkökulma korostaa ympäristöä fyysisenä tilana, oppija-keskeinen näkökulma tarkastelee yksilöä keskipisteenä oppijan arkipäivässä, opiskelussa tai työssä vastaantulevia oppimisresursseja- ja tiloja, ja teknologianäkökulma rakentaa oppimisympäristön teknisten laitteiden ja ohjelmien varaan. Oppimisympäristöllä viitataan usein vain joko fyysiseen tai virtuaaliseen tilaan, lisääntyvässä määrin myös oppimisympäristön sosiaaliin tekijöihin. (Manninen & Pesonen 1997, 2.)

Dynaaminen toimintaympäristö asettaa yhä enemmän vaatimuksia ihmisten ja yhteisöjen oppimiselle, missä koulutuksen muutostarve avautuu tarkastelemalla yhteiskunnan ja työelämän muutosta. Muutosten taustalta löytyy monia asioita, muun muassa globalisaatio, elinkeinorakenteen muutokset, verkottuminen, ikääntyminen ja maahanmuutto, mistä seuraa, että myös osaamisvaatimukset ja koulutustarpeet muuttuvat. Koulutuksen kehittämiseen ja toteutukseen tarvitaan uusi lähestymistapa, joka mieltää oppimisen ja osaamisen kehittämisen jatkuvaksi ja monimuotoiseksi prosessiksi. (Kumpulainen & Mikkola 2015, 10.)

Toiminta- ja oppimisympäristön laajeneminen fyysisestä ympäristöstä digitaaliseksi opetus- ja oppimisympäristöksi vaatii uusia teknisiä ratkaisuja, jossa digitalisaatio mahdollistaa tiedon nopeamman ja vaivattomamman jakamisen, käsittelyn sekä prosessoinnin (Hämäläinen ym. 2016, 22). Siitä syystä myös digiosaamisen merkitys kasvaa. Digitaalisen oppimisympäristön kolme perustekijää pohjautuvat kansallisten normien mukaiseen oppimiskäsitykseen, opetuksen tavoitteisiin sekä oppimisympäristöihin, jossa digitaalinen palvelu kannustaa oppijaa aktiiviseen toimijuuteen, tavoitteelliseen työskentelyyn ja vuorovaikutukseen muiden oppilaiden kanssa. Digitaalinen teknologia on myös keskeinen jatkuvan oppimisen mahdollistava resurssi. (Opetushallitus 2021; Kumpulainen & Mikkola 2015, 38.)

Digitaalisuuden etenemistä koulutusalaalla vauhditti osaltaan nopea siirtyminen etäopetukseen maaliskuussa 2020. Nopeasti muuttuva ja kehittyvä toimintaympäristö, jossa laitteet ja ohjelmat kehittyvät vauhdilla, tuo strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamiselle omat haasteensa. Liiketoimintastrategian digitalisaatiostrategiassa huomioidaan olemassa olevat teknologiset mahdollisuudet ja pyritään hyödyntämään niitä. Digipedagogiikassa hyödynnetään tieto- ja viestintätekniisiä välineitä sekä sovelluksia, verkko-oppimisympäristöjen ja sosiaalisen median käyttöä opetuksessa, ohjauksessa, oppimisessä ja opiskelussa. Walleniuksen (2022) mukaan digitalisaation voima tulee eri teknologioiden hyödyntämisestä ja organisaation eri toimintojen saumattomasta yhteistyöstä, ei niinkään yksittäisestä teknologisesta ratkaisusta. Digitalisaation kannalta merkittäviä teknologioita ovat muun muassa sosiaalinen media, mobiili, analytiikka ja robotiikka. (Koli 2020, 1; Wallenius 2022.)

Digitaalisten työkalujen avulla voidaan kehittää opiskelijan osaamista sekä tukea opettajia uuden koulutusmallin suunnittelussa ja toteutuksessa. Tasavertainen digipalveluiden saavutettavuus edistää opiskelijoiden mahdollisuutta toimia täysivertaisesti digiä hyödyntäen, joka samalla tukee jatkuvan oppimisen periaatteita. Oppimisanalytiikan tuominen opiskelijoiden saataville sekä tukee että edistää opiskelijan mahdollisuutta seurata opintojen etenemistä. Centriassa on käytössä muun muassa Itslearning-verkko-oppimisympäristö lähi- ja verkko-opetukseen, Microsoft Teams etäopiskeluun ja videoneuvotteluihin sekä Zoom-ohjelma etäluennoille. Zoom sisältää videopuhelu- ja keskusteluominaisuudet. (Centria 2022.)

Digitaalisessa oppimisessä teknologiaa hyödynnetään tavalla, jota mikään muu väline ei pysty tekemään. Digitalisaatio poistaa myös oppimisen ajan ja paikan rajoitteet. Digitaalisen oppimisen kehittäminen vaatii sekä opettajalta että oppilaalta uudenlaisten työ- ja opiskelutaitojen opettelua vaihtoehtoisissa ympäristöissä. Muun muassa verkko-opetuksen valmistelussa opettajalta vaaditaan kolmenlaista osaamista: pedagoginen, teknologinen ja sisällöllinen osaaminen, jossa hyvä suunnittelu onkin verkko-

opinnon onnistumisen kannalta kriittinen. Marstion mukaan (2020) jo verkko-opinnon suunnitteluvaiheessa tehdään varsinainen pedagoginen työ. (Marstio 2020, 8.)

Ilman teknologiaa vuorovaikutus digitaalisessa ympäristössä ei olisi mahdollista. Vuorovaikutusteknologialla viitataan alustoihin ja sivustoihin, jotka mahdollistavat vuorovaikutuksen kahdenvälisesti, ryhmissä sekä tiimeissä tai organisaation laajuisesti. Teknologia ei kuitenkaan määritä vuorovaikutusta, sillä myös muilla tekijöillä, esimerkiksi viestintä- ja vuorovaikutuskäyttäytymiseen liittyen, on alustan ominaisuuksia vahvempi asema teknologiavälitteistä vuorovaikutusta määrittämässä. Ihmisillä on erilaisia odotuksia ja käsityksiä teknologian vaikutuksesta vuorovaikutustilanteissa, joten jos ne ovat selvästi ristiriitaiset, on oletettavaa, että tilanteen osapuolissa esiintyy tyytymättömyyttä. (Laitinen 2020, 59–61.)

3 HYFLEX

HyFlex eli lyhenne sanoista Hybrid Flexible tarkoittaa joustavaa hybridiopetusta. Tässä opinnäytetyössä käytetään lyhennettyä termiä HyFlex. Käytännössä HyFlex-mallissa opintojakson sisälle rakennetaan kolme tasavertaista osallistumisvaihtoehtoa, joissa hyödynnetään mahdollisimman paljon samoja materiaaleja ja tehtäviä. HyFlex-kurssilla opiskelija voi joustavasti valita, osallistuuko hän opetukseen samanaikaisesti fyysisesti vai etänä, vai eriaikaisesti etänä opiskellen omaan aikatauluun sopivana ajankohtana. Juuri jouston mahdollisuus tekee kurssista HyFlex-kurssin, joka ilman sitä olisi tavallinen hybridikurssi. (Beatty 2019.) Perinteisistä menetelmistä poiketen HyFlex-opetus on opiskelijakeskeistä, joka tarkoittaa, että opiskelijoilla on aktiivinen rooli oppimisprosessissa ja -kokemuksessa (Ferrero 2020).

HyFlex-oppimisympäristö muodostuu yhdistämällä joustavasti lähiopetus (face to face), opetus verkossa samanaikaisesti (online synchronously) ja opetus verkossa eriaikaisesti (online asynchronously). Brian Beattyn, San Franciscon yliopiston opetusteknologioiden apulaisprofessorin (2019) mukaan neljä HyFlex-kurssin perusarvoa ovat opiskelijan valinta, vastaavuus, uudelleenkäytettävyys sekä esteettömyys ja nämä periaatteet luovat pohjan joustavalle toteutukselle. HyFlex-kurssin suunnittelun ensisijainen syy ja lähtökohta onkin antaa opiskelijalle mahdollisuus valita itselleen sopiva tapa suorittaa kurssi. Riippumatta siitä, minkä osallistumistavan opiskelija valitsee, hänellä on saatavilla yhdenvertainen oppimiskokemus ja oppimisresurssit kuin muillakin. Kurssitallenteet ovat opiskelijoiden saatavilla verkossa ja opiskelijoilla on tekninen valmius ja taito kaikkiin osallistumismuotoihin. (Beatty 2019.)

Face-to-face (F2F) opetus muistuttaa perinteistä luokkahuoneessa kampuksella opettajan johdolla tapahtuvaa lähiopetusta. HyFlex-kurssilla luokkahuoneessa ovat mukana kuitenkin myös verkossa samanaikaisesti osallistuvat opiskelijat ja he voivat kommunikoida keskenään erilaisten teknologisten ratkaisujen avulla. Online synchronous -opetus on verkon välityksellä reaaliaikaisesti tapahtuva opetustilanne, jossa on mahdollisuus vuorovaikutukseen luokkahuoneessa olevien opiskelijoiden sekä opettajan kanssa. Opetustilanteen ryhmätöissä voidaan käyttää ”breakout roomia”, jolloin opiskelijat jaetaan työskentelemään ryhmiin. Opettaja voi tarvittaessa liittyä ryhmään mukaan. Online asynchronous -opetus on verkon välityksellä, eri aikainen videotallenteiden tai muun materiaalin kautta saatavilla oleva opetus. Toteutusmuodossa opiskelija opiskelee omaan tahtiin itsenäisesti kurssimateriaalin

avulla, sovitun aikataulun mukaisesti. Opiskelijalla on mahdollisuus vuorovaikutukseen muiden opiskelijoiden kanssa eri ohjelmien avulla.

3.1 Perusarvot

Oppimiseen ja opetukseen liittyvät arvot auttavat ohjaajia ja opetussuunnittelijoita rakentamaan vahvan ja johdonmukaisen perustan opetuksen toteuttamiselle. Arvot auttavat kehittämään oppimis- ja opetustavoitteita, jotka antavat strategisen suunnan opetusstrategioiden valinnalle ja toimille niiden toteuttamiseksi. (Beatty 2019.)

HyFlex-kurssilla opiskelijalla on mahdollisuus valita osallistumistapa jokaiselle opetuskerralle, viikolle tai teemalle erikseen. Tämä antaa joustoa opiskelijalle räätälöidä opinnot oman elämäntilanteen mukaisesti. Joustavat valinnan mahdollisuudet voivat vähentää opintojen keskeyttämisistä ja tukevat opintojen jatkumista muuttuvissa elämäntilanteissa. Opiskelu ei ole aikaan tai paikkaan sidottua. Joustavuus tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden saavuttaa parhaat oppimistulokset (Ferrero 2020). Opiskelijan valinta hyödyttää myös opettajaa siten, että HyFlex-kurssilla eri opiskelumuotoihin ilmoitetaan etukäteen, joten opettajan ei tarvitse enää oppitunnin alettua muokata opetusta opiskelijamäärän mukaan opetustilanteeseen sopivaksi, eikä ole myöskään tarvetta miettiä korvaavia tehtäviä tai muutoin räätälöidä opintojaksoa (Tuominen & Lukkarinen 2023).

Vastaavuus -arvon tavoitteena on, että kaikki osallistumistavat johtavat vastaavaan oppimiseen ja oppimistuloksiin. Vastaavien oppimiskokemusten tarjoaminen eri muodoissa voikin olla HyFlexin suurimpia haasteita. Esimerkiksi verkko-oppimiskokemus voi osoittautua vähemmän vuorovaikutteiseksi kuin lähiopetuksessa. HyFlexissä opetuksen läsnäolo on muotoiltava uudella tavalla eri menetelmiä varten. HyFlex-oppimisympäristössä opiskelijat ovat paikalla, mutta eivät samassa fyysisessä tilassa, jolloin läsnäolon ja yhteisön tunne on jokaisella opiskelijalla erilainen. (O’Ceallaigh 2023.) Whiten (2021) mukaan opiskelijan kyky toimia HyFlex-oppimisympäristössä vaikuttaa sosiaaliseen ja emotionaaliseen läsnäolon kokemukseen yhteisössä sekä identiteettiin digitaalisena oppijana.

Uudelleenkäytettävyyden periaatteena on kierrättää ja käyttää mahdollisimman paljon samoja materiaaleja ja aktiviteetteja opintojakson suoritusmuodosta riippumatta. HyFlex-mallin tavoitteena on mahdollistaa samanarvoinen oppimiskokemus kaikille opiskelijoille osallistumistavasta riippumatta ja var-

mistaa se, että kaikilla on käytössään tarvittava tekniikka ja taidot sen käyttöön. Joustavuus on mahdollista vain, kun kaikilla opiskelijoilla on asianmukainen mahdollisuus osallistua valitsemallaan tavalla opintojaksolle (Ferrero 2020).

Hybridiopettamisen ja -oppimisen haasteet löytyvät tekniseltä puolelta, koska edellytys opetustilanteen onnistumiselle on toimiva nettiyhteys, äänentoiston ja kameroiden toiminta, aineiston jakamisen onnistuminen näytöllä sekä mahdollisuus vuorovaikutteisuuteen opiskelijoiden kesken. Edellä mainittuun liittyen toteutusten haasteiksi on todettu opiskelijoiden yhdenvertaisen oppimiskokemuksen suunnittelu, osallistavan vuorovaikutuksen mahdollistaminen sekä sosio-emotionaalisen yhteenkuuluvuuden ja läsnäolon kokemuksen tuottaminen (Saarela & Kullaslahti 2022).

3.2 HyFlex-pilottihanke Centriassa

Centria-ammattikorkeakoulun strategiaan kirjatun digitaalisen oppimisalustan kehittäminen on aloitettu Monimuotoiset työ- ja oppimisympäristöt -hankkeessa lokakuussa 2021, jossa digipedagogiikan kehittäminen on keskeistä suunniteltaessa digitaalista oppimista ja opetusta. Hankkeen rahoittaja on Euroopan sosiaalirahasto (ESR) ja Centrian yhteistyökumppaneita ovat Keski-Pohjanmaan koulutus-
kuntayhtymä ja Jyväskylän yliopisto / Kokkolan Yliopistokeskus Chydenius. (Pulkkinen 2021.)

Hankkeen tavoitteena on kehittää sekä opiskelijoiden oppimista että opettajien taitoja digitaalisella oppimisalustalla. Digitaalisuus on osa monimuotoisen oppimisympäristön toimintaa. Oppimisympäristön toimivuus, turvallisuus sekä saavutettavuus ovat entistä tärkeämmässä roolissa. Hankkeen konkreettisena tavoitteena on ollut opiskelijoiden opintojen seurannan sujuvoittaminen digitaalisesti, jolla tuetaan opiskelun suunnittelua ja yksilöllisiä oppimisen tarpeita. Lisäksi tavoitteina ovat sekä opiskelijoiden ja opettajien osaamisen kehittäminen digipedagogisten työkalujen avulla että koulutusasteiden välisten digitaalisten ratkaisujen luominen tukemaan osaamisen kehittymistä. (Pulkkinen 2021.)

Hankkeen tavoitteita on tuettu pilotoimalla uusia koulutusmalleja, joissa yhdistetään päivä- ja monimuotototeutukset hybridimalleiksi. Digitaalista oppimisalustaa on testattu saavutettavuuden, tasa-arvon ja oppimisanalytiikan kehittämisen tarpeeseen sekä tarjolla olevat teknologiset ratkaisut on kartoitettu ja pilotoitu osana osaamisen kasvua. Lisäksi opettajien digiosaamista on kehitetty järjestämällä koulutuksia ja valmennuksia. (Pulkkinen 2021.)

Hybridiopetukseen ja -opiskeluun suunnitellun oppimisympäristön virtuaalisen työpöydän (VDI) eli pilvipohjaisen tietoturvallisen työpöydän avulla käyttäjä pääsee työympäristöön missä ja milloin vain internettiin kytketyllä laitteella. Jokaiselle käyttäjälle on räätälöity henkilökohtainen virtuaalinen työpöytä, jossa on kaikki opiskeluun tarvittavat ohjelmistot, sekä tuki äänelle ja videolle. Edellisten lisäksi tarjolla on myös paikkariippumattomia erikoisohjelmistoja. (Centria 2022.)

Centriassa HyFlex-kurssin suunnittelussa ja toteutuksessa on otettu huomioon seuraavat mallin arvot ja periaatteet:

- Accessibility eli saavutettavuus, jossa kaikilla opiskelijoilla on tarvittavat taidot ja tasapuolinen mahdollisuus osallistua kaikkiin opetusmuotoihin
- Equivalency eli samantarvoisuus, jossa osaamistavoitteet ovat samat riippumatta osallistumistavasta
- Reusability eli uudelleenkäytettävyys, jossa hyödynnetään mahdollisimman paljon samoja materiaaleja ja aktiviteetteja kaikissa opetusmuodoissa
- Learned-choice, jossa opiskelija voi valita mieleisensä opintojaksolle osallistumistavan (Pulkkinen & Santapakka 2022.)

3.3 Tuloksia aiemmista HyFlex-kokeiluista

Verkko-opetukseen siirtymisen aikana useat oppilaitokset ovat nähneet HyFlex-opintojaksototeutukset keinona saavuttaa kaikenlaiset opiskelijat, niin kampuksella kuin etä- ja verkkoyhteyden päässä olevat. Siitä syystä opintojaksototeutuksia on lähdetty suunnittelemaan opiskelijälähtöisesti. HyFlex-kurssien järjestäminen on vaatinut oppilaitoksilta suunnittelua, huolellista analysointia, jatkuvaa arviointia sekä henkilökunnan tukea, ja jossa luokkahuoneteknologia on ollut keskeisessä roolissa onnistuneessa toteutuksessa. Lisäksi opiskelijoiden mielipiteiden kerääminen kurssitoteutuksen onnistumisesta on nähty välttämättömänä. (Rider & Moore 2021.)

3.3.1 Fort Lewis College

Eräs HyFlexin pilotoijista on ollut Yhdysvaltojen Coloradossa sijaitseva Fort Lewis College, joka palvelee monipuolista ja -etnistä opiskelijakuntaa. Oppilaitos toteutti HyFlex-pilottikokeilun syksyllä

2020. Kurssisuunnittelussa he luottivat Beattyn (2019) neljään HyFlex -kurssisuunnittelun periaatteen, jotka ovat oppijan valinta, vastaavuus, uudelleenkäytettävyys ja saavutettavuus. Digitaalisen kahlittajaon vaikutukset opiskelijoiden tasapuolisessa oppimisessa ja opiskelemaan pääsyssä olivat käyneet yhä selvemmiksi koronapandemian alun jälkeen, joten joustavien kurssien järjestäminen oli erityisen tärkeää juuri Fort Lewis Collegelle. (Rider & Moore, 2021.)

Fort Lewis Collegen HyFlex-kursseilta kerättiin opiskelijoiden arvioita. Seuraavassa listalla lainauksia arvioinneista:

HyFlex-kurssi on mahtava!

Verkko- tai opetusvaihtoehdon tarjoaminen auttoi parantamaan oppimiskokemusta.

Pidin todella siitä, että sain mennä tunnille, mutta myös verkossa, jos en päässyt sinä päivänä.

HyFlex-kurssi oli juuri se, mitä tarvitsin tällä lukukaudella. Se antoi minulle mahdollisuuden oppia itse. Organisaatio ja sisältö auttoivat minua oppimaan ja (pysymään) kiinnostuneena.

Tutkittaessa, ilmoittautuivatko opiskelijat HyFlex-kursseille enemmän kuin muille kurssimuodoille, ei paljastunut mitään johdonmukaista mallia. Joillakin kursseilla oli keväälle 2021 enemmän ilmoittautumisia kuin syksyille 2020, mikä viittasi mahdolliseen tarpeeseen lisätä HyFlex-kurssien määrää. (Rider & Moore 2021.)

3.3.2 Nebraska-Kearneyn yliopisto

Nebraska-Kearneyn yliopiston sosiaalipolitiikan HyFlex-kurssin 18 osallistujalle tehdyn tutkimuksen mukaan opiskelijat suosivat F2F-modalisuutta sekä ennen toteutusta että sen jälkeen, mutta asynkronisen modaliteetin suosio kasvoi HyFlexiin siirtymisen jälkeen. Tutkimuksen mukaan ennusteet erosivat siitä, mitä kurseja opiskelijat todellisuudessa valitsivat. Näin ollen opiskelijat päätyivät valitsemaan asynkronisen tilan useammin kuin odottivat. Toteutuksen etuna opiskelijat pitivät joustavuutta, joka mahdollisti opiskelun oman aikataulun mukaan. Yksikään oppilas ei päättänyt osallistua tunnille synkronisesti verkossa, vaikka tarjolla olisi ollut muun muassa ohjausta ja vuorovaikutusta, johtuen siitä, että tunnin sovittaminen omiin aikatauluihin olisi ollut vaikeampaa. (Talbert 2020.)

Talbertin (2020) raportin mukaan 28 prosenttia opiskelijoista valitsisi HyFlexin F2F-kurssin sijaan ja 39 prosenttia kokonaan verkkokurssin sijaan. 22 prosenttia opiskelijoista oli valmis maksamaan ylimääräisen maksun mahdollisuudesta valita HyFlex-kurssi. 61 prosenttia opiskelijoista oli sitä mieltä, että verkko- ja F2F-oppimismuodot olivat laadultaan samanvertaisia. Tutkimuksessa tutkittiin nimenomaan oppilaiden käsityksiä ja käyttäytymistä, ei oppimista. Tämän tutkimuksen pienen otannan vuoksi tulosten tilastollista merkittävyyttä ei voitu määrittää.

3.3.3 University of Mary Hardin-Baylor

Mary Hardin-Baylor yliopistossa järjestettiin lukukauden lopussa kysely opiskelijoille, jonka tarkoituksena oli arvioida heidän käsityksiään siirryttäessä lukukauden alussa käytössä olleesta perinteisestä mallista HyFlex-opetukseen. Kyselyssä kysyttiin toteutusmuotoa, jolle HyFlex-kurssin opiskelijat olivat ilmoittaneet osallistuneensa useimmiten. Suurin osa vastaajista, kymmenen 19:stä oli osallistunut kurssille synkronisesti. Kysyttäessä kokonaistyytyväisyyttä HyFlexista verrattuna luokkaopetukseen, suurin osa vastaajista piti enemmän luokkahuoneopetuksesta. Tutkimuksessa kävi kuitenkin ilmi, että vaikka useimmat opiskelijat ilmoittivat pitävänsä enemmän luokkahuoneopetuksesta, siitä huolimatta he ilmoittivat parantaneensa arvosanojaan, lisänneensä sitoutumistaan ja ymmärtävänsä kurssimateriaalia keskimääräistä paremmin juuri HyFlex-kurssilla sekä osallistuvansa synkronisesti aiempaa useammin. (Griesemer 2021.)

Ryhmätöistä kysyttäessä opiskelijat pitivät selvästi enemmän luokkahuoneessa tehtävästä ryhmätyöstä kuin Zoomin taukotilan synkronisesta ryhmätyövaihtoehdosta. Opiskelijat olivat yhtä mieltä siitä, että sosiaalinen etäisyys hankaloitti heidän ryhmätyökokemustaan, vaikka asiasta ei oltu yhtä yksimielisiä kuin kysyttäessä mielipidettä luokkahuoneopetuksesta. (Griesemer 2021.)

Synkroniset verkko-opiskelijat suosivat valitsemaansa HyFlex-muotoa. Nämä opiskelijat olivat yhtä mieltä siitä, että ryhmätyö Zoomin pienryhmähuoneissa onnistui. F2F-opiskelijan mukaan HyFlex-kurssilla esiintyi tyytymättömyyttä ja turhautumista ryhmätöissä esille tulleiden ongelmien osalta, esimerkiksi maininta, että opettajan ohjetta kameran auki pitämisestä ei noudatettu. Lisäksi avun saamisessa ja tekniikan laadussa koettiin haasteita. Kaiken kaikkiaan ryhmätöiden teko koettiin hankalaksi muutoin paitsi lähiopetuksessa. Monet asynkroniset opiskelijat päättivät olla osallistumatta ryhmätyöhön, eivätkä he kokeneet, että asynkroninen työskentely olisi mitenkään ollut este heidän oppimiselleen. Huolimatta siitä, että Mary Hardin-Baylor yliopistossa tehdyssä tutkimuksessa HyFlex-kurssin

kaikissa kolmessa osallistumistavassa havaittiin turhautumista ryhmätyöhön, raportoidut opiskelijoiden saavutukset ja sitoutuminen lisääntyivät perinteiseen luokkaopetukseen verrattuna. (Griesemer 2021.)

3.3.4 Bow Valley College

Syksyllä 2021 Bow Valley Collegessa tehtyyn kyselyyn vastasi 88 opiskelijaa. Suurin osa vastanneista, 48 opiskelijaa, osallistui tunneille virtuaalisesti, 11 opiskelijaa osallistui tunneille luokkahuoneessa ja 29 opiskelijaa osallistui molemmilla tavoilla. Kun opiskelijoilta kysyttiin mistä he pitivät eniten HyFlex-kurssilla, kaikissa modaliteeteissa nostettiin esille joustavuus. Opiskelijoiden mukaan sitoutuminen oli parempaa ja keskittyminen sekä vuorovaikutus oli helpompaa luokkatilassa. Virtuaalisesti osallistuvat arvostivat saavutettavuutta, ajan säästöä, teknologiaa sekä esteettömyyttä. (Miftahov-Raport 2022.)

Kysyttäessä, mistä opiskelijat pitivät vähiten HyFlex-kurssilla, kaikissa modaliteeteissa nostettiin esille vuorovaikutuksen puute luokassa olevien opiskelijoiden ja virtuaalisesti osallistuvien välillä. Lisäksi tekniset ongelmat koettiin haasteena. Virtuaalisesti osallistuvat raportoivat keskittymisvaikeuksista. Opiskelijoilta kysyttiin myös syitä osallistua tunneille virtuaalisesti. Kysely järjestettiin pandemian aikana, joten siihen liittyvät pelot ja käytännön asiat nousivat vastauksissa usein esille. Myös sääolosuhteet, raha, aikatauluasiat, työn ja koulun yhteensovittaminen sekä alhainen oppilasmäärä luokassa vaikuttivat siihen, että valittiin virtuaalinen osallistuminen. 90 prosenttia opiskelijoista arvioi HyFlex-kurssin arvosanalla 4–5. Opiskelijakyselyn tulokset osoittivat, että opiskelijat arvostavat oppimisympäristön tarjoamaa saatavuutta ja joustavuutta. Lisäksi mahdollisuus vuorovaikutukseen edisti opiskelijan positiivista oppimiskokemusta hybridiluokasta. (Miftahov-Raport 2022.)

4 TUTKIMUSMENETELMÄ

Tutkimusta tehdään aina jotain tarkoitusta varten ja se voi olla kartoittava, selittävä, kuvaileva tai ennustava. Tutkimukseen voi sisältyä useampikin tarkoitus ja se voi myös muuttua tutkimuksen edetessä. (Hirsjärvi ym. 2007, 133–134.) Tutkimukseksi voidaan kutsua kartoitusten tekemistä, tietojen keräämistä ja luokittelua, tilastotietoon perustuvia esityksiä, haastatteluaineistojen kuvauksia ja omakohtaiseen kokemukseen perustuvia esityksiä sekä toiminnallisia tekoja, joissa on tehty selvitystä jonkin tuotoksen, kuten kirjan tai esitteen toteuttamiseksi. Tieteellisillä tutkimuksilla on yhteinen vertailuperusta, joka muodostuu tieteelliselle tutkimukselle asetetuista vaatimuksista. Tieteellisen tutkimuksen ehtoja ovat: tutkimuskohde on määriteltävä täsmällisesti, tutkimuksen on tuotettava jotain, tutkimuksesta on oltava hyötyä muille sekä tutkimuksen on annettava riittävät perusteet julkiselle keskustelulle. (Vilka 2021, luku 2 [Eco 1989, 43–46].)

4.1 Määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä

Määrällisessä tutkimuksessa pyritään löytämään säännönmukaisuuksia tutkimusaineistosta ja sen tavoitteena on esittää löydetty säännönmukaisuudet arkipäivän ylittävinä teorioina. Tuloksia pyritään kuvaamaan numeraalisesti. Määrällisessä tutkimusprosessissa teorian merkitys näkyy siten, että siinä edetään teoriasta käytäntöön eli kyselyyn tai haastatteluun, jonka jälkeen palataan käytännöstä teoriaan analyysin, tulosten ja tulkinnan avulla. Teoreettinen viitekehys ja käsitteet toimivat ensisijaisesti näkökulmana tutkimusaineiston tarkastelussa. (Vilka 2017, 2021.)

Määrällisessä eli kvantitatiivisessa tutkimuksessa tutkimuksen lähtökohtana on tutkimusongelma, joka pyritään ratkaisemaan tiedolla. Selvitetään mitä tietoa tarvitaan ongelman ratkaisemiseksi ja sen jälkeen ratkaistaan mistä tieto hankitaan ja miten se kerätään. Tarvittavasta tiedosta muodostetaan kysymykset, jotka toimivat eräänlaisina mittareina selvittäessä tutkimuskohteena olevaa ilmiötä. (Kananen 2008, 11–12.)

Määrällinen tutkimus on mahdollinen, jos tutkimusaineisto on muutettavissa mitattavaan ja testattavaan muotoon. Se voi olla mikä tahansa teoreettinen asia tai ilmiö, jos se on operationalisoitavissa eli muutettavissa mitattavaan muotoon. Operationalisointi edellyttää, että tutkija tuntee tutkittavan kohde-ryhmän. Siten tutkija voi varmistaa, että teoreettiset käsitteet siirtyvät empiiriselle tasolle tutkittavalle

ymmärrettävällä tavalla. Määrällistä menetelmää käytettäessä ei olla kiinnostuneita aineiston poikkeavuuksista, vaan sen sijaan siinä etsitään aineistosta syy-seuraus-suhteita. (Vilkkä 2015, 66–67, 2021, luku 4.)

4.2 Kyselylomakkeen laatiminen

Kyselylomake on tavallisin määrällisessä tutkimusmenetelmässä käytetty aineiston keruutapa. Lomakkeen kysymysten pitää palvella tutkimusongelman ratkaisua (Kananen 2008, 15). Kyselylomaketutkimuksessa vastaaja lukee kirjallisesti esitetyn kysymyksen ja myös vastaa siihen kirjallisesti. Tällainen aineiston keruutapa soveltuu hyvin suurelle ja hajallaan olevalle joukolle tutkittavia, sekä myös silloin, kun käsitellään arkaluontoisia kysymyksiä. Kyselylomakkeen etuna pidetään sitä, että vastaaja jää aina tuntemattomaksi, mutta toisaalta riskinä on, että vastausprosentti jää alhaiseksi. (Vilkkä 2021, luku 4.)

Kyselytutkimuksen etuna pidetään sitä, että sen avulla voidaan kerätä laaja tutkimusaineisto, koska siihen on mahdollista saada paljon henkilöitä ja kysyä erilaisia asioita. Menetelmä on tehokas sen vuoksi, että se säästää tutkijan aikaa ja vaivaa, minkä lisäksi aineisto on nopeasti käsiteltävissä ja analysoitavissa tietokoneen avulla. Kyselytutkimuksen avulla kerättävän tiedon käsittelyyn on kehitetty tilastolliset analyysitavat ja raportointimuodot, joten tutkijan ei itse tarvitse kehitellä uusia tapoja. (Hirsjärvi ym. 1997, 190.)

Kyselylomake kannattaa laatia siten, että kysymykset ovat lyhyitä ja merkitsevät samaa kaikille vastaajille, kaksoismerkityksiä sisältäviä kysymyksiä kannattaa välttää. Spesifejä kysymyksiä pidetään parempina kuin yleisiä kysymyksiä, joihin liittyy enemmän tulkinnan varaa. Monivalintavaihtoehtoja pidetään parempina kuin väittämiä, jotka sisältävät vastaustaipumuksen. Siinä ihmisillä on taipumus valita se vaihtoehto, jonka he arvelevat olevan suotava vaihtoehto. Kysymysten määrää on hyvä rajata siten, että kyselyyn ehtii vastata noin 15 minuutissa. (Hirsjärvi ym. 1997, 197–198.)

Kysymykset voidaan muotoilla avoimina kysymyksinä, jolloin esitetään vain kysymys ja jätetään tyhjä tila vastaukselle, tai monivalintakysymyksinä, joissa on laadittu valmiit vastausvaihtoehdot, sekä asteikkoihin perustuvina kysymyksinä, joissa esitetään väittämiä ja vastaaja valitsee sen, miten voimakkaasti hän on samaa mieltä tai eri mieltä kuin esitetty väittämä. Edellä mainittujen lisäksi on olemassa strukturoidun ja avoimen kysymyksen välimuoto, jossa valmiin vastausvaihtoehdon jälkeen esitetään avoin kysymys. (Hirsjärvi ym. 1997, 194.)

Kyselytutkimusten tulosten tulkinta voi kuitenkin osoittautua ongelmalliseksi. Tutkimusmuotoon liittyy myös heikkouksia, muun muassa siltä osin, ettei ole mahdollista varmistaa, miten vakavasti vastaajat ovat suhtautuneet kysymyksiin tai miten onnistuneita annetut vastausvaihtoehdot ovat olleet. (Hirsjärvi ym. 1997, 190.)

4.3 Empiirisen tutkimuksen toteutus

Opinnäytetyön toimeksiantaja on Centria-ammattikorkeakoulun Monimuotoiset työ- ja oppimisympäristöt -hanke, jonka tavoitteena on kehittää opiskelijoiden ja koulutusorganisaatioiden henkilökunnan digiosaamista ja toimintakykyä uudellisissa oppimisympäristöissä sekä tuoda keinoja sopeutua digitaaliseen oppimiseen ja työskentelyyn. Hankkeen tavoitteita on tuettu pilotoimalla uusia koulutusmalleja, joissa yhdistetään päivä- ja monimuotototeutukset hybridimalleiksi (Centria 2022). Hankkeen pilottikokeiluun osallistui liiketalouden, tietotekniikan ja yhteisöpedagogian opiskelijaryhmät, joissa oli yhteensä 248 opiskelijaa ja viisi opettajaa.

Kyselytutkimus toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena sähköisellä Google Forms-kyselylomakkeella joulukuun 2022 ja huhtikuun 2023 välisenä aikana. Kysymykset laadittiin yhteistyössä hankkeen kanssa. Hankkeen pilottikurssit järjestettiin lokakuun 2022 ja maaliskuun 2023 välisenä aikana, ja kysely oli avoinna 13.12.2022-7.4.2023. Määrällinen tutkimus valikoitui opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi runsaan havaintoaineiston vuoksi. Tutkimuksen perusjoukko eli tutkimuksen kohteena oleva joukko oli kaikkien kolmen pilottikurssin opiskelijat.

Kyselytutkimuksessa käytettiin pääosin strukturoitua kyselylomaketta, jossa vastaajille annettiin valmiit monivalinnaiset vastausvaihtoehdot, jonka lisäksi oli mahdollisuus vastata tarkentaviin kysymyksiin vapaamuotoisesti. Tarkentavien kysymysten vastaukset luokiteltiin jälkikäteen ja siten pyrittiin löytämään yhtenäisiä asiakokonaisuuksia. Kysely sisälsi myös Likert-tyyppisiä mielipidekysymyksiä, joissa vastaaja valitsee asteikosta asenneväittämän, joka parhaiten kuvaa hänen asennettaan kysyttävään asiaan. Kyselylomakkeesta pyrittiin tekemään mahdollisimman selkeä helposti ymmärrettävien ja yksiselitteisten kysymysten avulla. Kysymykset esitettiin sekä suomeksi että englanniksi. Kyselylomake on liitteessä 1.

Opinnäytetyön ja tutkimuksen tarkoituksena oli kartoittaa opiskelijoiden kokemuksia HyFlex-pilottiotopintojaksoista. Forms-kyselylomakkeen kysymykset jaettiin neljään osaan. Ensimmäisessä osassa

kysyttiin vastaajien taustatietoja. Toisessa osassa kysyttiin mielipiteitä siitä, miten HyFlex-kurssi sujui lähiopetuksena, samanaikaisesti etänä sekä eriaikaisesti etänä sekä tarkentavina kysymyksinä siitä, mikä oli hyvää ja mikä huonoa. Kyselyn kolmannessa osassa kysyttiin vuorovaikutuksen sujumisesta opettajan ja toisten opiskelijoiden kanssa eri toteutusmuodoissa. Kyselyn neljännessä osassa opiskelijat saivat antaa yleistä palautetta kurssista. Kysymysten avulla selvitettiin kurssitoteutusten aikana esille tulleita ongelmia ja haasteita, ja saatujen vastausten avulla pyritään kehittämään tulevia opintojaksototeutuksia.

Tutkimuksen tarkoituksena on saada luotettavaa ja totuudenmukaista tietoa. Tutkimuksen validiteetilla tarkoitetaan sitä, että tutkimus mittaa asioita, joita sen on tarkoituskin mitata, eikä se sisällä systemaattisia virheitä. Tulokset saattavat vääristyä, jos tutkittava ei ajattelekaan kuten tutkija oletti. Huolellinen suunnittelu ja tiedonkeruu lisäävät tutkimuksen validiutta. Tämän tutkimuksen validius on pyritty varmistamaan suunnittelemalla selkeä kyselylomake ja tarkistamalla, että kysytään juuri niitä asioita, joihin tarvitaan vastauksia. Lisäksi kyselyn hyvä vastausprosentti lisää validiutta. Tutkimuksen reliabiliteetti on varmistettu valitsemalla riittävän suuri otos sekä keräämällä että käsittelemällä tiedot mahdollisimman huolellisesti. Tutkimus on reliabeli silloin, kun se antaa tarkkoja ja luotettavia tutkimustuloksia, jotka ovat toistettavissa, eivätkä tulokset ole sattumanvaraisia. (Hirsjärvi ym. 2007, 226–227.)

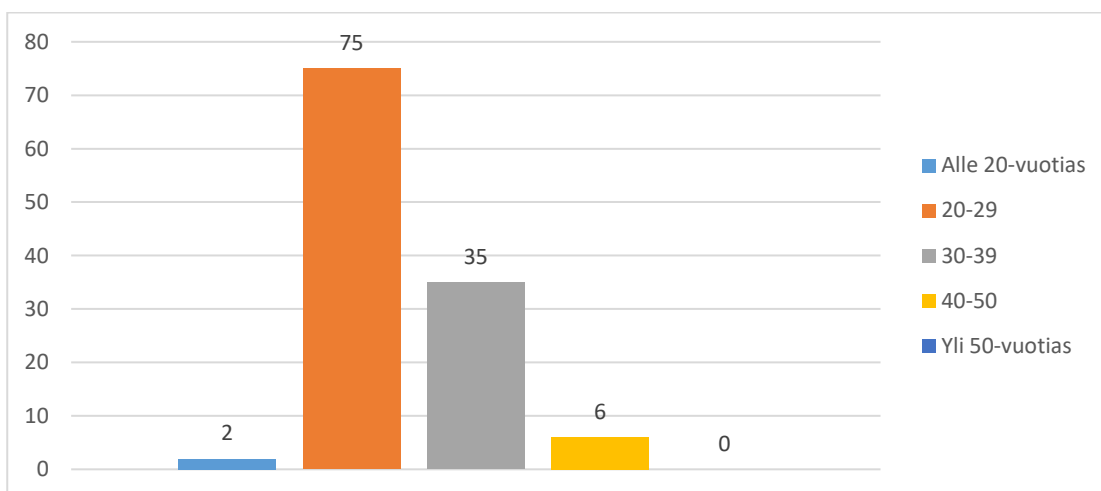
5 TUTKIMUSTULOKSET JA ANALYYSI

Tässä luvussa käydään läpi kyselytutkimuksen tuloksia samassa järjestyksessä kuin ne on kyselyssä esitetty. Kyselylomakkeella oli yhteensä 23 kysymystä. Kysely lähetettiin 248 opiskelijalle ja vastauksia saatiin 118, joten vastausprosentti on 48 %. Keskimääräinen vastausaika oli 8:22 minuuttia. Avointen kysymysten vastaukset luokiteltiin ja vastauksista muodostettiin isompia yhtenäisiä asiakokonaisuuksia. Vastausten raporttien kuviot piirrettiin Excel -laskentataulukko-ohjelman avulla. Huomioitavaa on, että vastaajat olivat eri alojen opiskelijoita ja pilottiopintojaksot oli muotoiltu kullekin alalle sopiviksi, joten kurssien käytännön erot saattoivat heijastua kyselyn vastauksiin.

5.1 Taustatiedot

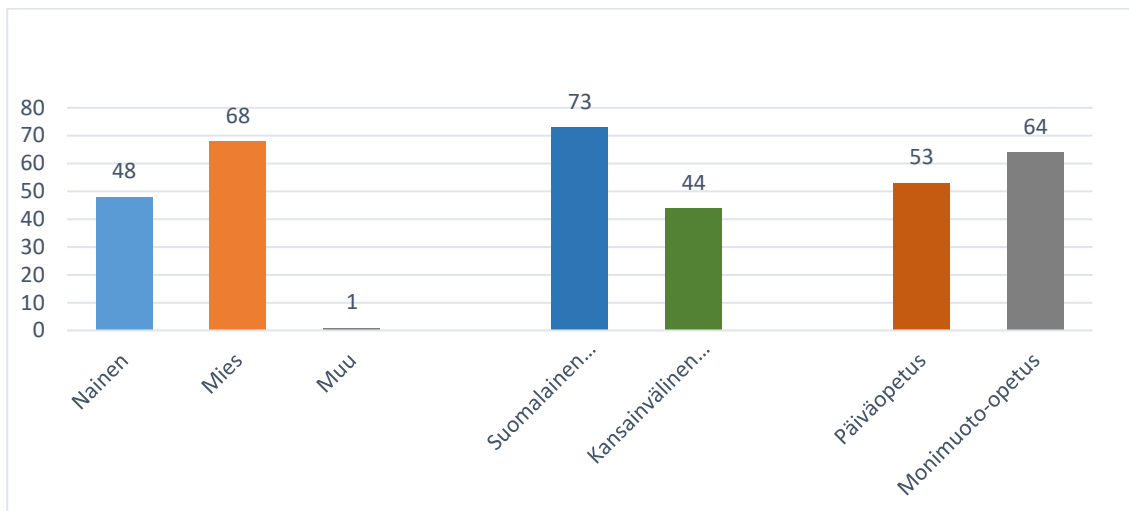
Kyselyn ensimmäisessä osiossa, (kysymykset 1–4), selvitettiin vastaajien taustatietoja: ikää, sukupuolta, onko suomalainen vai kansainvälinen opiskelija ja opiskeleeko monimuoto-opetuksessa vai päiväopetuksessa.

64 % vastanneista sijoittui ikäluokkaan 20–29-vuotias, 30–39-vuotiaita oli 30 % ja 40–50-vuotiaita viisi prosenttia, alle 20-vuotiaita kaksi prosenttia, yli 50-vuotiaita ei ollut lainkaan (KUVIO 1).

KUVIO 1. Ikäjakauma

Kysymyksissä 2–4 kysyttiin vastaajien sukupuolta, onko suomalainen vai kansainvälinen opiskelija ja opiskeleeko monimuoto- vai päiväopetuksessa. Kysymyksiin saatiin jokaiseen 117 vastausta. Kurseille osallistuneista miehiä oli 68 (58 %), naisia 48 (41 %) ja muun sukupuolisia yksi (1 %), joista 73 (62 %) oli suomalaisia ja 44 (38 %) kansainvälisiä opiskelijoita. 64 (55 %) vastaajaa ilmoitti opiskelevansa monimuoto-opetuksessa ja päiväopetukseen osallistui 53 (45 %). Vastausten mukaan suurin osa vastaajista oli suomalaisia monimuoto-opetuksessa opiskelevia miehiä. (KUVIO 2.)

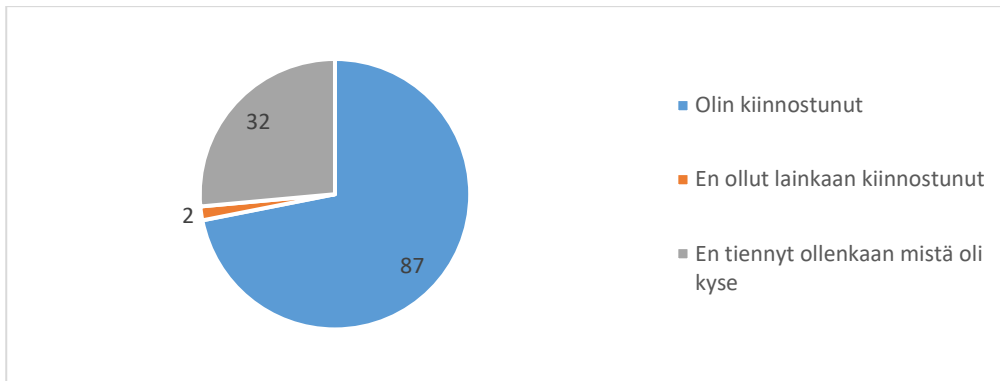

KUVIO 2. Vastaajien jakauma

5.2 Osallistumistapa ja toteutusten sujuvuus

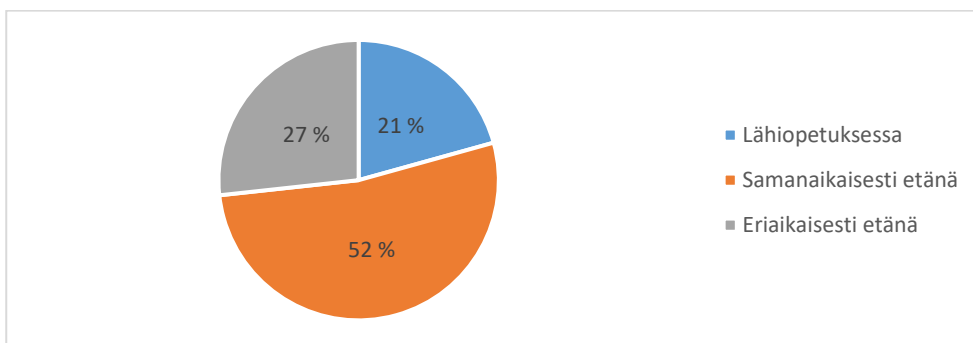
Kyselyn toinen osio, (kysymykset 5–16), käsittelivät HyFlex-kurssille osallistumista ja kokemuksia sen sujumisesta.

Vastaajilta kysyttiin, mikä oli heidän asenteensa HyFlex-kurssia kohtaan ennen kurssin aloitusta. Suurin osa vastaajista 72 % (n=118) oli kiinnostunut kurssille osallistumisesta (KUVIO 3). 26 % vastaajista ilmoitti, ettei tiennyt lainkaan mistä oli kyse ja kahta prosenttia ei lainkaan kiinnostanut kyseinen kurssitoteutus.

KUVIO 3. Asenne HyFlex-kurssia kohtaan

Kysymykseen pääsääntöisestä osallistumistavasta vastanneista (n=116) 24 vastaajaa ilmoitti opiskelevansa lähiopetuksessa, 61 samanaikaisesti etänä ja 31 eriaikaisesti etänä. Vastausten mukaan suosituin osallistumistapa oli samanaikaisesti etänä, johon yli puolet (52 %) vastaajista ilmoitti osallistuvansa. (KUVIO 4.)

KUVIO 4. Osallistumistapa

Kyselyssä kysyttiin, vaihtoiko opiskelija osallistumistapaa kurssin aikana. Kysymykseen saatiin 118 vastausta. 26 vastaajaa (22 %) ilmoitti vaihtaneensa osallistumistapaa kurssin aikana ja 92 vastaajaa (78 %) opiskeli samalla osallistumistavalla koko kurssin ajan. Vastausten mukaan suurin osa vastaajista (78 %) ei nähnyt tarpeelliseksi vaihtaa osallistumistapaa opintojakson aikana.

Osallistumistavan vaihtamisen syitä koskevaan kysymykseen vastasi 27 opiskelijaa (n=27). Vastauksista kävi ilmi, että aikatauluun liittyvät asiat, kuten kiire, päällekkäisyydet tai opiskelun yhteensovittaminen työn ja perheen kanssa vaikuttivat eniten siihen, että osallistumistapaa vaihdettiin. Myös sairaus, tehtävistä johtuva ahdistus, muut ongelmat tai kiinnostus kokeilla eri osallistumistapoja ja toisen opettajan opetusta vaikuttivat osallistumistavan vaihtoon. Myös opettajan ohjeesta tapaa oli vaihdettu.

Pitkät välimatkat ja koulupäivät ilmoitettiin syiksi valita etäopinnot. Yleisesti mahdollisuus valita osallistumistapa koettiin hyvänä asiana, myös siksi, että online-tunnille oli mahdollista osallistua missä vaan. Luokkaopetuksessa vuorovaikutusta opettajan kanssa pidettiin tärkeänä. Ryhmätyö oli vastaajien mukaan miellyttävämpää muiden samalla osallistumistavalla opiskelevien kanssa kuin eri osallistumistapojen kesken. Alla lainauksia palautteista.

Koska tein töitä samalla ja aina ei ollut mahdollisuutta osallistua opetukseen samanaikaisesti.

I participate in both classroom learning and online learning. Sometimes I'm busy in another city or I'm sick and can't come to the campus, I can join the online class, which helps me not to miss any lessons. But it's very good for me to participate in class, I can talk directly with the teacher. Since I am a beginner in IT, so many things I can't understand, I need someone to guide me directly.

Olin kiinnostunut kokeilemaan molempia tapoja.

Koska se vapautti aikatauluani, enkä kokenut ryhmätöiden tekemistä luontevana niin, että olen osana läsnäolevaa porukkaa kun pystyin sopimaan muiden etäilijöiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

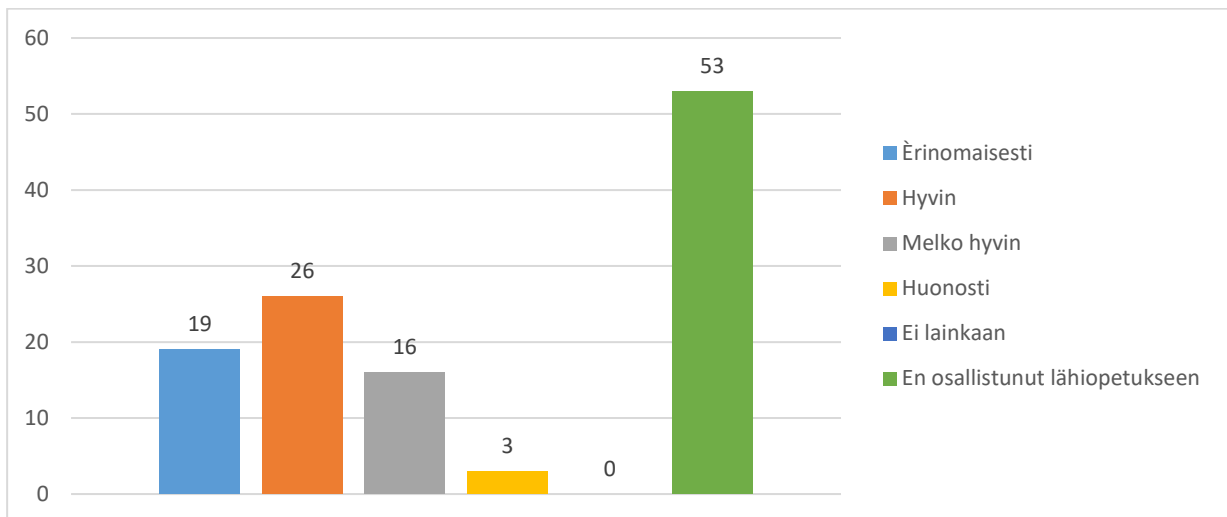
Kyselyssä selvitettiin, oliko osallistumistavan valinta vaikeaa. Vastaajista suurin osa 110 (n=118) opiskelijaa (94 %) ilmoitti, ettei osallistumistavan valinta ollut vaikeaa ja vain 7 opiskelijaa (6 %) ilmoitti valinnan olleen vaikeaa.

Vastausten (n=5) mukaan osallistumistapa oli vaikea valita sen vuoksi, että vasta myöhemmin opintojakson aikana huomasi mikä osallistumistapa itselle sopii, riippuen kurssin opiskelutavoista ja opettajista. Vastaajien mukaan tarvittaisiin enemmän ennakkotietoa tuntien sisällöistä ja teemoissa etenemisestä. Onko tunnilla opetusta vai tehdäänkö ryhmätöitä? Saako tarvittavan tiedon myös kurssin etäosallistujana? Ryhmätyöhön liittyvät asiat mietityttivät, kun osa opiskelijoista oli läsnä ja osa etänä. Kysyttiin, onko hyötyä osallistua samanaikaisesti etänä. Alla lainauksia palautteista.

different method has different approach to study and lecturer is also different by the time we were able to understand which is suitable for us lecture has progressed far ahead.

Minulla ei ollut aina tietoa siitä, miten toteutus tulee etenemään ja miten konkretia toimii. kaipasin lisäinfoa toteutuksen sisällöstä ja mietin, saanko tarvitsemaani infoa etäosallistujana.

Opiskelijoilta tiedusteltiin, miten opiskelu sujui HyFlex-kurssin lähiopiskelussa (KUVIO 5). Vastauksia tähän kysymykseen saatiin yhteensä 117 kappaletta. 16 % vastaajista ilmoitti, että opiskelu kurssin lähiopetuksessa sujui erinomaisesti, 22 % mielestä se sujui hyvin ja 14 % mielestä melko hyvin. Kolme prosenttia oli sitä mieltä, että opiskelu sujui huonosti. 45 % vastaajista ei osallistunut lainkaan lähiopetukseen. Reilu kolmannes vastaajista (38 %) oli sitä mieltä, että opiskelu etäopiskelussa sujui hyvin tai erinomaisesti.

KUVIO 5. Miten opiskelu sujui HyFlex-kurssin lähiopiskelussa?

Vastaajilta kysyttiin, mikä lähiopetuksessa oli hyvää ja mikä huonoa. Kysymykseen saatiin 39 vastausta. Kommunikoinnin helppous koettiin hyvänä, opettajan huomio oli helppo saada ja lisäksi mahdollisuus omaan tarpeeseen räätälöityyn opetukseen. Kokonaisuudessa ymmärrys opiskeltavasta asiasta, selkeys ja oppimateriaalin helppo saavutettavuus lisäsivät lähiopetuksen miellyttävyyttä. Lähiopetusta pidettiin hyvänä ja joillekin se oli paras tapa oppia. Lähiopetuksen ryhmätöistä pidettiin. Lisäksi mainittiin tyytyväisyys eri vaihtoehtoihin sekä se, että lähiopetuksessa huomioidaan myös etänä samanaikaisesti olevat. Alla lainauksia palautteista.

Face to face teaching was good as it was easy to ask questions directly to the teacher.

Learning materials are easy to find. It is simple to understand what the teacher is trying to say, and so on.

Lähiopetus oli todella hyvää. Näytettiin esimerkkejä ja materiaalit käytiin perusteellisesti läpi niin, että ymmärsi kunnolla mistä on kyse.

Learning things more briefly and accurately.

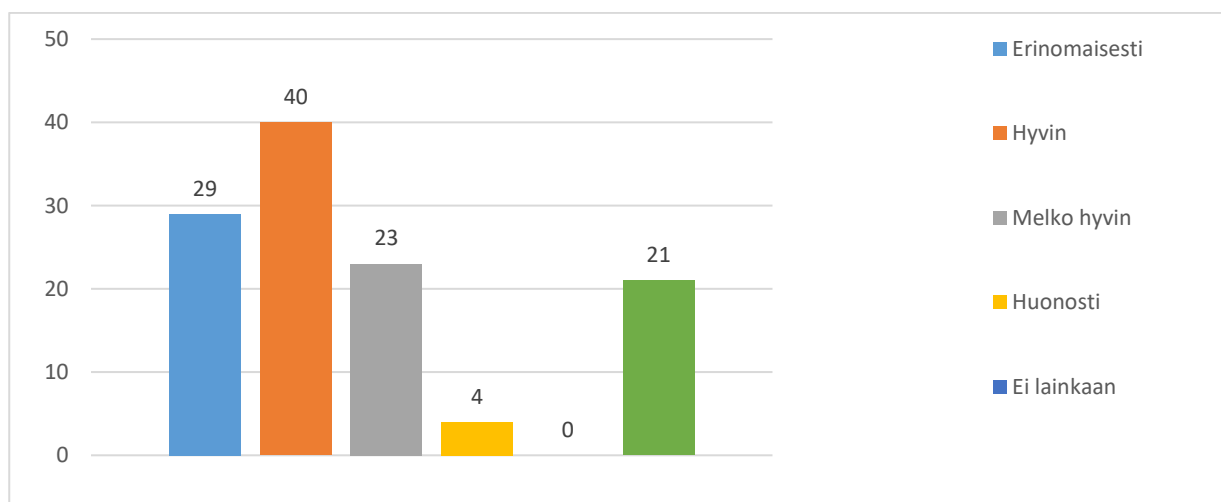
Huonona asiana lähiopetukseen osallistumisessa pidettiin sitä, että matkustaminen kauempaa tunnille aiheutti väsymystä ja jos samana päivänä ei ollut muita lähiopetustunteja, koettiin, että paikan päälle turhauttavaa tulla. Lähiopetusta ei myöskään pidetty kiireiselle ihmiselle sopivana vaihtoehtona. Joillekin liian nopea eteneminen tunnilla tai opetuksen tyyli aiheuttivat ongelmia. Osa vastaajista koki, että ryhmätyöt olivat hankalia ja niitä oli liikaa. Sen lisäksi oli vaikeuksia saada ryhmä kasaan, kun osa oli etänä ja osa paikan päällä. Alla lainauksia palautteista.

Samana päivänä ei ollut muita tunteja, joten paikanpäälle oli hieman turhauttavaa mennä.

Hieman sekavasti välillä toiminta toteutettu, ja jotkut asiat tuli itsiin liian myöhään. Kuten yhden podcastin tehtävän palautusalusta. Olin tehnyt, mutta ehtinyt poistaa vastaukset, niin jouduin tekemään uudelleen.

Ryhmätyöt oli hankalia, kun osa oli etänä ja osa paikanpäällä.

Tutkimuksissa selvitettiin myös samanaikaisen etäopiskelun sujuvuutta HyFlex-kurssin aikana (KUVIO 6). Vastauksia tähän kysymykseen saatiin yhteensä 117 kappaletta. 25 % vastaajista oli sitä mieltä, että se sujui erinomaisesti, 34 % mielestä hyvin ja 20 % mielestä melko hyvin. Kolme prosenttia vastaajista koki, että opiskelu oli sujunut huonosti. Vastaajista 18 % ei ollut osallistunut lainkaan samanaikaiseen etäopetukseen. Yli puolet vastaajista (59 %) oli sitä mieltä, että opintojaksototeutus sujui hyvin tai erinomaisesti.

KUVIO 6. Miten opiskelu sujui HyFlex-kurssin samanaikaisessa etäopiskelussa?

Opiskelijoilta pyydettiin palautetta samanaikaisesta etäopiskelusta, johon vastauksia saatiin 55 kappaletta. Vastaajat kokivat samanaikaisen etäopiskelun helpoksi ja hyväksi tavaksi opiskella. Kokoaikaisessa työssä käyvälle ja perheelliselle sitä pidettiin erinomaisena osallistumistapana ajankäytön kannalta. Opiskelu sujui hyvin etäyhteydellä ja online-tunneille oli helppo liittyä. Osallistumistavan koettiin olevan joustava, joka mahdollisti opiskelun oman aikataulun mukaan. Opettajan tahti oli riittävän hidas, jotta pysyi hyvin mukana opetuksessa ja asiat selitettiin yhtä ymmärrettävästi kuin lähiopetuksessakin. Kontakti opettajaan koettiin hyvänä, jolloin asioiden väärinymmärrysten mahdollisuus oli pienempi. Pajatunnit koettiin hyvinä ja opettavaisina, ne selvensivät käsiteltäviä asioita ja helpottivat tehtävien tekoa sekä materiaalin sisäistämistä. Edellisen lisäksi luennot auttoivat ymmärtämään asioita syvällisemmin. Vastaajien mukaan etäopiskelijat huomioitiin hyvin tunnilla. Alla lainauksia palautteista.

Täysaikaisessa työssä käyvälle, eri paikkakunnalla on erinomainen toteutus että pystyy heti työn jälkeen liittyä luennolle. Ajaessaan kouluun veisi niin paljon aikaa että ei olisi minun elämäntilanteessa tällä hetkellä

good because of flexible timing and place.

Luennot olivat hyviä ja yhdistettynä pajatunteihin hyvin opettavaisia, aina kun pääsee kysymään suoraan livenä opettajalta asiasta, mistä ei ole aivan kärryillä, oppii paljon laajemmin ja asiat muistuvat mieleen helpommin

Sometimes I'm busy in another city or I'm sick and can't come to the campus, I can join the online class, which helps me not to miss any lessons.

Samanaikaisen etäopiskelun haasteeksi koettiin vaikeus kommunikoida toisten opiskelijoiden kanssa, motivaation puute tai keskittymisen ongelmat. Muun muassa huono verkkoyhteys, muu tekninen säätö, verkko-opiskelun kokeminen epämiellyttävänä tai se, että kurssi sujui muutoin huonosti, aiheuttivat hankaluuksia. Toisinaan sekavuus opetuksessa tai toiminnassa olivat aiheuttaneet haasteita. Myös kieliongelmia raportoitiin tässä osallistumistavassa tilanteessa, jossa englanninkielinen opiskelija ei ymmärtänyt suomenkielisten keskustelua. Osa ryhmätöistä koettiin haastaviksi etäyhteydellä. Odotettiin enemmän opetusta ryhmätöiden sijaan sekä toivottiin, että luennot tallennettaisiin, jotta niitä voisi hyödyntää myöhemmin opiskellessa. Myös tässä toteutuksessa toivottiin enemmän tietoa tulevien tuntien sisällöistä, näin olisi helpompi valita itselle sopiva osallistumistapa. Alla lainauksia palautteista.

The bad aspect is that the online learning creates sense of isolation.

sometimes poor network connection was occurred

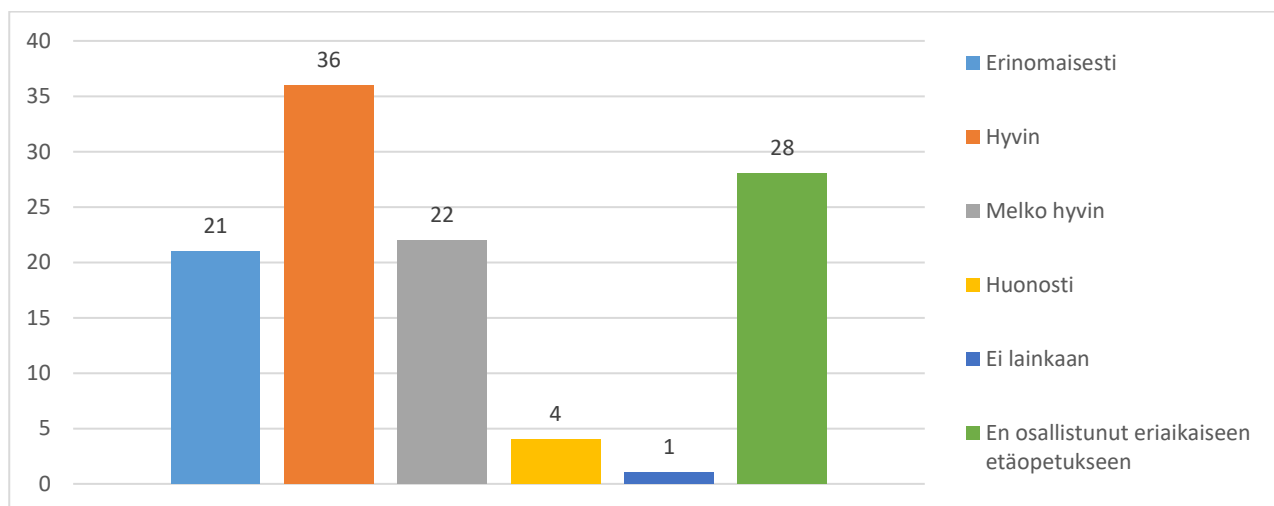
Luennot olisi pitänyt nauhoittaa. Ei voi olettaa, että työssäkäyvä, perheellinen monimuoto-opiskelija pystyisi hyvin osallistua luennoille ja työpajoihin. Aihe oli kuitenkin paljon aikaa vaativa.

Etänä on vaikeaa kysyä asioista.

Odotin opetusta ryhmätöiden sijaan, en kokenut osallistumista siksi mielekkääksi. Olisin tarvinnut enemmän infoa siitä, mikä tuntien sisältö on. Onko luentoa vai ei, luentoja kaipasin.

Ryhmätöet oli hankalia. Aina ei etäyhteydellä kuullut mitä luokassa puhuttiin.

19 % HyFlex-kurssille eriaikaisesti osallistuneista (n=112) oli sitä mieltä, että opiskelu sujui erinomaisesti, 32 % mielestä hyvin ja 20 % mielestä melko hyvin (KUVIO 7). Neljä prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että opiskelu sujui huonosti ja yhden prosentin mielestä opiskelu ei sujunut lainkaan. 25 % vastaajista ei osallistunut tähän opiskelumuotoon lainkaan. Hieman yli puolet vastaajista (51 %) oli sitä mieltä, että eriaikainen etäopiskelu sujui hyvin tai erittäin hyvin.

KUVIO 7. Miten opiskelu sujui HyFlex-kurssin eriaikaisessa etäopiskelussa?

Palautetta eriaikaisesta etäopiskelusta antoi 38 vastaajaa. Pääsääntöisesti eriaikaista etäopiskelua pidettiin hyvänä, jopa erinomaisena vaihtoehtona joustavuuden ja valinnan vapauden vuoksi. Koettiin, että toteutusmuoto huomioi hyvin eri elämäntilanteissa olevat opiskelijat. Hyvänä pidettiin, että tehtävissä sai edetä itsenäisesti oman aikataulun mukaan. Alla lainauksia palautteista.

Toteutus oli todella hyvä. Opiskelijalle jää vapautta valita kumpaan haluaa osallistua.

This method is good as it gives one more time to adjust ones schedule to accommodate the course.

On mahtavaa että on mahdollisuus opiskella joustavasti ja itsenäisesti. Kun eri ihmisille soveltuu eri oppimistavat kun kaikki on kuitenkin erilaisia, lisäksi ihmisen elämäntilanne vaikuttaa. On loistava asia että annetaan mahdollisuus valita eri vaihtoehtojen välillä. Näitä lisää :)

Teacher replay quickly to my question on its learning.

Opiskelun tueksi kaivattiin luentonauhoitteita sekä lisää oppimateriaalia ja esimerkkejä tehtävämateriaaliin. Joiltain osin materiaaleja pidettiin sekavina. Tehtävien aikatauluihin toivottiin joustoa, jotta ehtii rauhassa paneutua itselle haastavimpiin tehtäviin. Huono verkkoyhteys oli jonkin verran aiheuttanut harmia. Mietittiin, mistä eriaikaisen etäopiskelun aikana saa apua ongelmatilanteessa. Ehdotettiin listan laatimista yleisimmistä ongelmatilanteista ja ratkaisuja näihin. Ryhmätöiden osalta koettiin, että toisten opiskelijoiden tekemien ryhmätöiden teemojen käsittely jäi vähäiseksi, sen takia toivottiin enemmän paneutumista eri teemoihin. Huomioitavana asiana tähän kysymykseen, ettei eriaikaista etäopiskelua ollut mahdollista valita kaikilla kursseilla. Alla lainauksia palautteista.

Vaikeaa itse työskentelyssä on se että ongelmiin törmätessä ei ole paikkaa mistä saisi suoraan apua.

Eriaikainen etäopiskelu soveltui hyvin omaan elämäntilanteeseeni. Koin kuitenkin, että oppimateriaalia oli liian vähän. Tämä heijastui palautettavien tehtävien laadussa.

Jos teet eriaikaan etänä, keskityt vain yhteen teemaan aihealueen sisällä ja muut aiheet jäävät käsittelemättä. Siksi usein tulit sitten vain kuuntelemaan niitä kertoja, kun ryhmätöitä esiteltiin.

I think it would be better if there are some sort of FAQ. Like what are the bugs or error that people took the course before encountered.

olisi kiva jos luennot olisivat olleet nauhoitteina, kun välillä ei luennolle vain oman elämän takia kerkeä :) Lisäksi tehtävien aukeamisrajat olivat hieman rajoittavat, kun jos jostain osa-alueesta välttämättä osannut niin paljon että olisi helposti päässyt seuraavaan osa-alueeseen, mikä saattoi sitten olla helpompi. Muuten tällaiset etä-kurssit ovat kyllä yleisesti ottaen hyvin toimivia monimuotototeutuksessa.

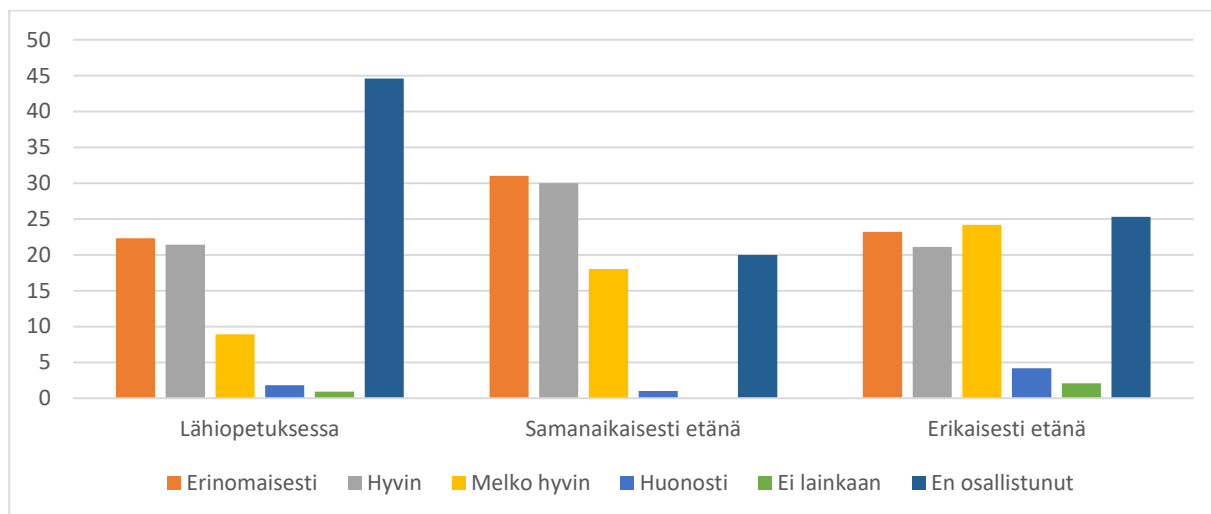
5.3 Vuorovaikutus

Tutkimuksessa kysyttiin vuorovaikutuksen sujuvuudesta opettajan kanssa (KUVIO 8).

Vastauksia kysymyksiin saatiin jokaiseen 118. Vastausten mukaan lähiopetuksen vuorovaikutus opettajan kanssa sujui erinomaisesti 22 % mielestä, 21 % oli sitä mieltä, että se sujui hyvin ja yhdeksän prosenttia mielestä melko hyvin. Kaksi prosenttia arvioi vuorovaikutuksen sujuneen huonosti ja yhden prosenttia mielestä se ei sujunut lainkaan. Vastaajista 45 % ei osallistunut lähiopetukseen.

Samanaikaisesti etänä osallistuneista 31 % oli sitä mieltä, että vuorovaikutus sujui opettajan kanssa erinomaisesti, 30 % mielestä hyvin ja 18 % mielestä melko hyvin (KUVIO 8). Yksi prosentti vastaajista arvioi vuorovaikutuksen sujuneen huonosti. 20 % vastaajista ei osallistunut samanaikaiseen etäopetukseen.

Eriaikaisesti etänä osallistuneista 23 % koki vuorovaikutuksen opettajan kanssa sujuneen erinomaisesti, 21 % hyvin ja 24 % melko hyvin (KUVIO 8). Neljä prosenttia vastaajista arvioi vuorovaikutuksen sujuneen huonosti ja kaksi prosenttia oli sitä mieltä, että se ei sujunut lainkaan. 25 % vastaajista ei osallistunut eriaikaiseen etäopetukseen.

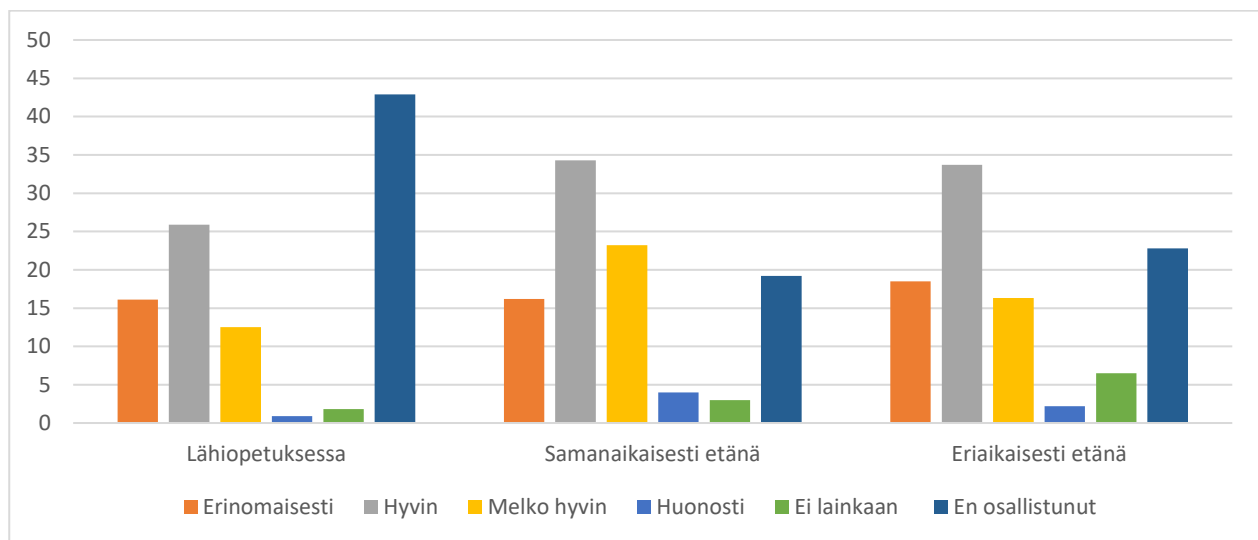

KUVIO 8. Miten vuorovaikutus sujui opettajan kanssa?

Opiskelijoilta pyydettiin palautetta siitä, miten vuorovaikutus sujui muiden opiskelijoiden kanssa (KUVIO 9). Vastauksia kysymykseen saatiin 118. Vastaajista 16 % koki, että vuorovaikutus toisten opiskelijoiden kanssa lähiopetuksessa sujui erinomaisesti, 26 % mielestä hyvin ja 13 % mielestä melko hyvin. Yksi prosentti oli sitä mieltä, että vuorovaikutus sujui huonosti ja kaksi prosenttia koki, ettei se sujunut lainkaan. 43 % vastaajista ei osallistunut lähiopetukseen.

16 % vastaajista oli sitä mieltä, että vuorovaikutus toisten opiskelijoiden kanssa samanaikaisesti etänä kanssa sujui erinomaisesti, 34 % oli sitä mieltä, että se sujui hyvin ja 23 % arvioi sen sujuneen melko hyvin (KUVIO 9). Neljä prosenttia vastaajista koki, että vuorovaikutus sujui huonosti ja kolmen prosentin mielestä se ei sujunut lainkaan. 19 % vastaajista ei osallistunut samanaikaisesti etänä.

Eriaikaisesti etänä opiskelleista 18,5 % oli sitä mieltä, että vuorovaikutus toisten opiskelijoiden kanssa sujui erinomaisesti, 34 % arvioi sen sujuneen hyvin ja 16 % melko hyvin (KUVIO 9). Kaksi prosenttia vastaajista koki, että vuorovaikutus sujui huonosti ja 6,5 % ettei se sujunut lainkaan. 23 % vastaajista ei osallistunut eriaikaisesti etänä.

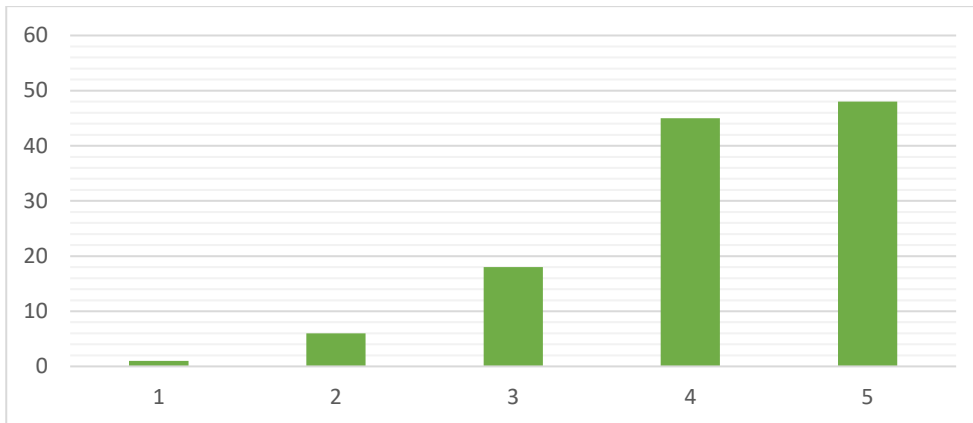

KUVIO 9. Miten vuorovaikutus sujui muiden opiskelijoiden kanssa?

Tutkimuskysymyksessä 19 vastaajia pyydettiin arvioimaan, saivatko he riittävästi ohjausta HyFlex-kurssin opiskeluun. Vastauksia saatiin yhteensä 118 kappaletta. 104 (88 %) vastaajaa kokivat, että saivat riittävästi ohjausta kurssilla opiskeluun ja loput 14 (12 %) vastaajaa kokivat, etteivät saaneet tarpeeksi ohjausta. Vastausten perusteella suurimmalle osalle (88 %) vastaajista ohjaus oli ollut riittävää.

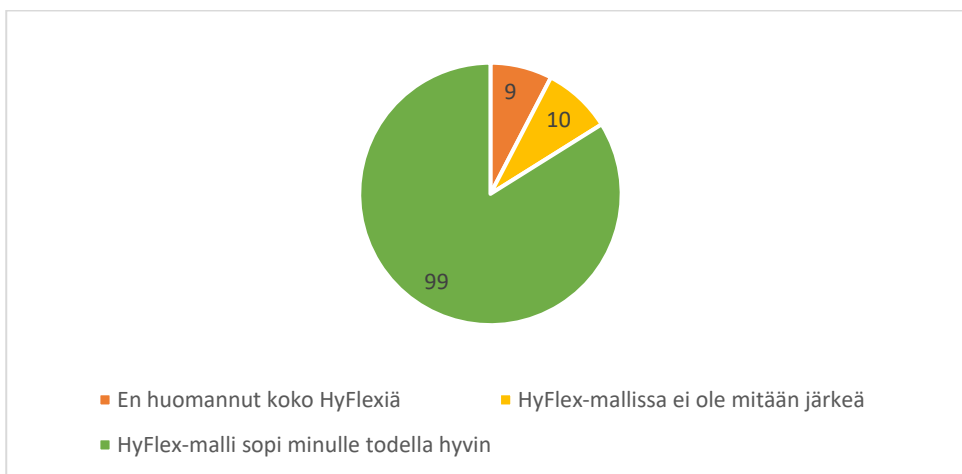
5.4 Yleinen palaute

Vastaajia pyydettiin antamaan HyFlex-kurssille arvosana asteikolla 1–5. Kurssille annettujen arvosanojen keskiarvoksi saatiin 4,13 (KUVIO 10).

KUVIO 10. Kurssin arvosana

Vastaajia pyydettiin valitsemaan sopiva vaihtoehto HyFlex-toteutukseen osoitetuista väitteistä (KUVIO 11). Vastauksia saatiin 118 kappaletta. Suurin osa 84 % vastaajista, vastasi mallin sopivan heille todella hyvin. Kahdeksan prosenttia vastaajista ei huomannut koko HyFlexiä ja kahdeksan prosenttia oli sitä mieltä, ettei HyFlex-mallissa ole mitään järkeä.

KUVIO 11. Valitse sopiva vaihtoehto väitteistä

Suurin osa vastaajista 104 (88 %) toivoi, että voi jatkossakin opiskella HyFlex-mallin mukaisesti (n=118). 14 (12 %) vastaajaa ei tätä vaihtoehtoa toivonut.

Kyselylomakkeen lopussa vastaajia pyydettiin antamaan vapaamuotoista palautetta kurssista. Palautteita saatiin yhteensä 50 kappaletta. HyFlex-kursseja pidettiin hyvin toteutettuina ja toimivina. Opiske-

lijoiden mielestä kurssien sisällöt olivat mielenkiintoisia ja materiaalit hyviä. Vastaajat kokivat oppineensa paljon ja työmäärä oli ollut kohtuullinen. Myös oman kommunikoinnin arvioitiin parantuneen. HyFlex-kursseja pidettiin loistavana vaihtoehtona monimuoto-opiskelijalle, koska oli mahdollista valita itselle sopiva osallistumistapa. Itsenäinen ja oman aikataulun mukainen opiskelu auttoi keskittymään. Myös luennoista ja pajatunneista pidettiin. Opetus ja opettajat saivat paljon hyvää palautetta vastaajilta. Mallia pidettiin hyvänä askeleena opetuksen ja oppimisen kehittämässä ja sen toivottiin laajenevan muihinkin aineisiin. Alla lainauksia annetuista palautteista.

Pilottiryhmäksi kurssi meni tosi hyvin. Alun hahmottamisen jälkeen kulki niinkuin kaikki muutkin kurssit.

it was enjoyable and interesting. loved it

Hyvin toteutettu!

Like I said somewhere above, I would gladly take a course with the same setup and model. But feel free to improve.

Mielestäni tällainen opiskelu on hyvään suuntaan, ei tavallaan kangistuta kaavoihin.

HyFlex-kurssien kehittämiseksi annettiin myös palautetta. Vastaajien mukaan ryhmätöiden toteutukset eri osallistumistapojen kesken vaativat kehittämistä. Toivottiin enemmän opiskelumateriaalia sekä syventymistä eri aiheiden äärelle. Vastaajien mukaan täsmällisemmät tehtävänannot ja tuntitallenteet edistäisivät opiskelua ja oppimista. Myös vuorovaikutuksessa opiskelijoiden ja opettajien välillä sekä nettiyhteyksissä koettiin olevan parannettavaa. HyFlex-mallin ei koettu tuovan lisäarvoa kauempana asuvalle monimuoto-opiskelijalle, koska lähiovetusta ei voinut hyödyntää. Alla lainauksia kehittämiskohteista, joita vastanneet antoivat.

Group work dont work!

Vastasin edellisiin kyllä vain se vuoksi, että tätä mallia vielä parannetaan ja että esim tunnit nauhoitetaan ja materiaaleihin kiinnitetään parempaa huomiota. Jos epäkohtiin puututaan niin todella hyvä opiskelumuoto.

Meille monimuoto-opiskelijoille tämä malli ei kovinkaan paljon lisäarvoa tuo, kun monet asuvat ympäri Suomea, minkä takia lähiluennoille ei pääse osallistumaan. Mutta ehdottamasti tällaisia kursseja jatkossakin niin kaikilla on mistä valita!

Kannatan HyFlex-mallia, mutta ainakin tämän kurssin osalta siinä olisi vielä hiomista. Oikeastaan ainoa ongelma kyseisessä kurssissa oli, että materiaalia oli liian vähän. Tehtävänannoissa voisi myös olla täsmällisempi. Nämä seikat johtivat siihen että palautetut

tehtävät olivat puutteellisia niin omasta kuin opettajankin mielestä ja niitä joutui jälkeenpäin korjaamaan, joka vie kaikilta aikaa.

Joitain ongelmia selkeästi oli mallissa, mutta myös paljon hyvää. Nettiyhteydet ja verkko ovat vaikea asia

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää HyFlex-pilottiopintojaksoille osallistuneiden opiskelijoiden kokemuksia kursseille osallistumisesta. Kurseille osallistui yhteensä 248 opiskelijaa, joista 118 vastasi lähetettyyn kyselyyn. Kyselytutkimus toteutettiin kvantitatiivisena tutkimuksena ja sen avulla kartoitettiin opiskelijoiden kokemuksia opintojaksototeutuksista saavutettavuuden, sujuvuuden ja vuorovaihtuksen osalta. Huomioitavaa vastausten osalta on, että kaikki vastaajat eivät vastanneet kaikkiin esitettyihin kysymyksiin. Kysymyksiin saatujen vastausten lukumäärät on kerrottu kysymysten tulosten esittelyn yhteydessä. Avointen kysymysten vastaukset luokiteltiin ja vastauksista muodostettiin isompia yhtenäisiä asiakokonaisuuksia, jotka esitellään tulosten esittelyn yhteydessä.

Vastaajista suurin osa oli suomalaisia monimuoto-opetuksessa opiskelevia miehiä. Suurin osa vastaajista ilmoitti osallistuvansa kurssille samanaikaisesti etänä, eikä vaihtanut osallistumistapaa kesken kurssin. Osallistumistavan valintaa ei pidetty vaikeana. Suurin osa vastaajista kertoi, että HyFlex-kurssi sopi heille hyvin ja toivoi, että voi valita sen myös jatkossa.

6.1 Yhteenveto HyFlex-kurssien kokemuksista

HyFlex-kurssin lähiopetuksessa koettiin hyväksi kommunikoinnin helppous ja materiaalin saavutettavuus ja ryhmätyöt. Hankaluutena koettiin pitkät välimatkat, kiire ja ryhmätöiden runsas määrä. Ryhmätöissä oli vaikeuksia saada ryhmä kokoon etänä olevien kanssa.

Samanaikaisesti etänä opiskelleet kokivat kurssien sujuneen hyvin. Perheelliselle kokoaikaisessa työsäkävälle osallistumistapaa pidettiin pääsääntöisesti aikataulullisesti joustavana ja erinomaisena. Yhteydet olivat toimineet ja etäopiskelijat oli huomioitu tunnilla hyvin. Kommunikoinnin vaikeuksia kuitenkin raportointiin, samoin motivaation puutetta ja keskittymisen ongelmia. Ryhmätyöt koettiin haastaviksi etäyhteydellä.

Eriaikaista etäopiskelua pidettiin hyvänä osallistumistapana sen joustavuuden vuoksi. Se huomioi hyvin eri elämäntilanteissa olevat opiskelijat ja näin mahdollisti opiskelun omaan aikatauluun sopivalla ajalla. Ongelmatilanteissa avun saaminen oli askarruttanut. Lisäksi toivottiin, että ryhmätöiden teemoja käsiteltäisiin tunneilla enemmän.

Samanaikaisesti ja eriaikaisesti etänä opiskelleet kaipasivat enemmän oppimateriaalia, tehtäväesimerkkejä ja luentonauhoitteita, joiden avulla omaa oppimista voi edistää. Jonkin verran raportoitiin ongelmia nettiyhteyksissä.

Vastausten mukaan vuorovaikutus opettajan kanssa sujui parhaiten samanaikaisessa etäopetuksessa ja lähiopetuksessa sen arvioitiin sujuneen heikoiten. Vastaajat raportoivat vuorovaikutuksen toisten opiskelijoiden kanssa sujuneen parhaiten eriaikaisessa etäopetuksessa ja heikoiten lähiopetuksessa.

6.2 Vertailu aiempiin tuloksiin

Verrattaessa nyt tehdyn kyselytutkimuksen tuloksia aiempiin HyFlex-opintojaksoilta tehtyihin raportteihin, nousee vastauksissa esille samoja teemoja. Valinnan vapaus, joustavuus ja saavutettavuus on opintojaksoilla koettu hyvinä. Toisaalta taas vuorovaikutuksen vähäisyys tai vuorovaikutuksen onnistuminen käytännössä eri osallistumistapojen välillä on koettu ongelmalliseksi. Etenkin ryhmätöissä eri osallistumistapojen välillä vuorovaikutus on koettu hankalaksi. Lisäksi teknisiä ongelmia on raportoitu sekä aikaisemmissa tuloksissa että nyt tehdyssä tutkimuksessa.

Kyselytutkimuksen tuloksista voinee päätellä, että kyselyn avulla on onnistuttu selvittämään niitä asioita, joihin oli tarkoitus saada vastauksia. Opiskelijoiden vastausten mukaan kaikissa HyFlex-kurssien osallistumistavoissa on jo paljon toimivaa, mutta myös kehitettävää. Ryhmätöiden toteutusten kehittäminen sekä vuorovaikutuksen parantaminen eri toteutusmuotojen välillä olivat tutkimuksessa eniten esille tulleet kehittämistä vaativat kohteet. Näin ollen ehdotankin järjestettäväksi seuraavien kurssien jälkeen uutta kyselyä opiskelijoiden kokemuksista kursseille osallistumisesta. Onko tässä tutkimuksessa esille tulleiden kehittämiskohteiden kehittäminen tuottanut tuloksia? Olisi myös mielenkiintoista kuulla opettajien näkökulma opintojaksojen suunnittelusta ja toteutuksesta. Tähän työhön sitä ei saatu aikatauluongelmien vuoksi sovitettua.

6.3 Oman työn arviointi

Tämän opinnäytetyön aihe oli mielestäni kiinnostava. Joustavaa hybridiopetusta ei ole kokeiltu eikä tutkittu vielä kovin laajasti. Mielestäni tähän opinnäytetyöhön liittyvällä kvantitatiivisella kyselytutkimuksella saatiin koottua kohtalaisen hyvä aineisto pilottiopintojaksojen kokemuksista. Kyselyn kysy-

mykset olivat mielestäni selkeät ja eikä kyselyyn vastaaminen vienyt opiskelijalta kohtuuttomasti aikaa. Tulosten perusteella toimeksiantaja pääsee perehtymään opiskelijoiden kokemuksiin pilottijaksoista ja pystyy hyödyntämään niitä tulevien opintojaksojen suunnittelussa. Kokonaisuudessaan opin-
näytetyöprosessi on ollut hyvin opettavainen ja antoisa.

LÄHTEET

- Beatty, B. 2019. *Hybrid/HyFlex Teaching & Learning*. Columbia, Center for Teaching and Learning. Saatavissa: <https://ctl.columbia.edu/resources-and-technology/teaching-with-technology/teaching-online/hyflex/>. Viitattu 24.9.2022.
- Beatty, B. 2019. *Evaluating the Impact of Hybrid-Flexible Courses and Programs, Highlights from Selected Studies*. Saatavissa: <https://edtechbooks.org/hyflex/impact>. Viitattu 24.9.2022.
- Beatty, BJ. 2019. *Values and Principles of Hybrid-Flexible Course Design*. Saatavissa: https://edtechbooks.org/hyflex/hyflex_values. Viitattu 18.3.2023.
- Centria-ammattikorkeakoulu. Saatavissa: <https://net.centria.fi/hanke/moottori-monimuotoiset-tyo-ja-oppimisymparistot/>. Viitattu 24.9.2022.
- Centria-ammattikorkeakoulu. *Strategia 2021–2024*. Saatavissa: https://net.centria.fi/wp-content/uploads/2022/06/STRATEGIA_centria_2021-2024.pdf. Viitattu 2.10.2022.
- Eco, U. 1989. *Oppineisuuden osoittaminen eli miten tutkielma tehdään?* Tampere: Vastapaino.
- Ferrero, M. 2020. *Hybrid Flexible Class: A Professor's Guide to Hyflex Teaching*. Saatavissa: <https://medium.com/the-faculty/hyflex-teaching-d1347143ef3d>. Viitattu 10.4.2023.
- Griesemer, P. 2021. *Delivering a Hyflex Statistic Course in a Flipped Classroom model*. Saatavissa: <file:///C:/Users/OMISTAJA/Downloads/delivering-a-hyflex-statics-course-in-a-flipped-classroom-model.pdf>. Viitattu 6.2.2023.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. *Tutki ja kirjoita*. 13., osin uudistettu painos. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.
- Hämäläinen, V., Maula, H. & Suominen, K. 2016. *Digiajan strategia*. Helsinki: Alma Talent.
- Juuti, P. Virtanen, P. 2009. *Organisaatiomuutos*. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.
- Kananen, J. 2008. *Kvantti. Kvantitatiivinen tutkimus alusta loppuun*. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisusarja.
- Kamensky, M. 2015. *Menestyksen timantti: strategia, johtaminen, osaaminen, vuorovaikutus*. Helsinki: Talentum.
- Karlöf, B., Lövingsson, F. 2006. *Organisaation olemus*. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Kehusmaa, K. 2010. *Strategiatyö – organisaation voimanlähde*. Helsingin seudun kauppakamari. Edita Prima Oy.
- Koli, H. 2019 *Digipedagogiikka*. Oppimateriaali. Saatavissa: [A Podcast Digipedagogiikka](#) Viitattu 29.10.2022.

- Kumpulainen, K. Mikkola, A. 2015. *Oppiminen ja koulutus digitaalisella aikakaudella*. Tampere: Juvenes Print -Suomen Yliopistopaino Oy. Saatavissa: https://digi-ope.com/tablet/wp-content/uploads/2015/03/Digit_oppiminen_netti.pdf. Viitattu 14.4.2023.
- Laitinen, K. 2020. *Keskustelun, käsitysten ja käytänteiden voima: teknologiavälitteinen vuorovaikutus työyhteisössä*. Prologi – puheviestinnän vuosikirja. Artikkelit. Saatavissa: <https://journal.fi/prologi/article/view/99597/58043>. Viitattu 10.4.2023.
- Manninen, J. Pesonen, S. 1997. *Uudet oppimisympäristöt*. Artikkelit. [file:///C:/Users/OMIS-TAJA/Downloads/92461-Artikkelin%20teksti-153020-1-10-20200508%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/OMIS-TAJA/Downloads/92461-Artikkelin%20teksti-153020-1-10-20200508%20(1).pdf). Viitattu 9.4.2023.
- Marstio, T. 2020. *Verkko-opinnon muotoilu. Käsikirja*. Oppimateriaali. Saatavissa: <https://www.theseus.fi/handle/10024/333810>. Viitattu 29.10.2022.
- Miftahov-Rapoport, S. 2022. *HyFlex Teaching and Learning at Bow Valley College*. Saatavissa: https://edtechbooks.org/hyflex/bow_valley_college?book_nav=true&opens=434,1027&nav_pos=1404. Viitattu 18.3.2023.
- O’Ceallaigh, TJ. 2023. *Hybrid Pedagogies: Nurturing teaching presence in multimodal learning spaces*. Saatavissa: <https://routledgeopenresearch.org/articles/2-2>. Viitattu 22.1.2023.
- Opetushallitus, 2021. *Pedagogisesti laadukas digitaalinen oppimisympäristö*. Oppimateriaali. Saatavissa: [Pedagogisesti laadukas digitaalinen ympäristö](#) . Viitattu 9.4.2023.
- Pulkkinen, A. 2021. *MOOTTORI – Monimuotoiset työ- ja oppimisympäristöt*. Kokkola: Centria-ammattikorkeakoulu. Saatavissa: <https://net.centria.fi/hanke/moottori-monimuotoiset-tyo-ja-oppimisymparistot/>. Viitattu 24.9.2022.
- Pulkkinen, A., Santapakka, P. 2022. *HyFlex-opetuksen suunnittelun ja toteutuksen arvot ja periaatteet.pdf*. Saatavissa: <https://net.centria.fi/hanke/moottori-monimuotoiset-tyo-ja-oppimisymparistot/>. Viitattu 30.10.2022.
- Rider, J., Moore, A. 2021. *Scaling HyFlex for the Post-Pandemic Campus*. Saatavissa: <https://er.educause.edu/articles/2021/8/scaling-hyflex-for-the-post-pandemic-campus>. Viitattu 30.10.2022.
- Saarela, M. Kullaslahti, J. 2022. *HyFlex-toteutusten muotoilu ja mahdollisuudet*. Saatavissa: <https://hybridiopetus.fi/2022/10/20/hyflex-toteutusten-muotoilun-haasteet-ja-mahdollisuudet/>. Viitattu 16.4.2023.
- Talbert, R. 2020. *Research report: Experiencing the hyflex model*. Saatavissa: <https://rtalbert.org/research-report-experiencing-the-hyflex-model/>. Viitattu 30.10.2022.
- Tuominen, S. Lukkarinen, S. 2023. *HyFlex mahdollistaa opiskelijan yksikölliset valinnat opintojakson suorittamiseen*. Saatavissa: <https://www.humak.fi/blogit/hyflex-mahdollistaa-opiskelijan-yksilolliset-valinnat-opintojakson-suorittamiseen/>. Viitattu 16.4.2023.
- Viitala, R., Jylhä, E. 2013. *Liiketoimintaosaaminen: menestyvän yritystoiminnan perusta*. 6., uudistettu painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Vilkkä, H. 2015. *Tutki ja kehitä*. 4., uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Vilkkä, H. 2017. *Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet*. Helsinki. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Saatavissa: <http://hanna.vilkkä.fi/wp-content/uploads/2014/02/Tutki-ja-mittaa.pdf>. Viitattu 24.3.2023.

Vilkkä, H. 2021. *Tutki ja kehitä*. 5., päivitetty painos. Jyväskylä. PS-kustannus. Saatavissa: <https://www.ellibslibrary.com/reader/9789523701731>. Viitattu 15.4.2023.

Virtanen, M., Pellikka, J. 2021. *Uuden liiketoiminnan kehittäminen ja kaupallistaminen*. Kuopio. Savonia-ammattikorkeakoulun julkaisusarja 6/2021. Saatavissa: [file:///C:/Users/OMISTAJA/Downloads/savonianjulkaisusarja62021-1631085890368%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/OMISTAJA/Downloads/savonianjulkaisusarja62021-1631085890368%20(1).pdf). Viitattu 2.4.2023.

Wallenius, N. 2022. *Näin laadit digistrategian*. Wallenius consulting. Saatavissa: <https://niklaswallenius.fi/nain-laaditaan-digistrategia/>. Viitattu 9.10.2022.

White, D. 2021. *Pedagogy, Presence and Placemaking: a learning-as-becoming model of education*. Saatavissa: <https://collect.readwriterespond.com/pedagogy-presence-and-placemaking-a-learning-as-becoming-model-of-education/>. Viitattu 12.2.2023.

Opiskelijan palaute HyFlex-kurssista

Student's feedback on HyFlex-course

Osallistujan nimeä tai yhteystietoja ei tallenneta. The participant's name or contact information is not saved.

Osa 1

...

Taustatiedot / Background information

1. Ikä / Age

- Alle 20-vuotias / Under 20 years
- 20-29
- 30-39
- 40-50
- Yli 50-vuotias / Over 50 years

2. Sukupuoli / Gender

- Nainen / Woman
- Mies / Man
- Muu / Other

3. Olen / I am

- Suomalainen opiskelija / Finnish student
- Kansainvälinen opiskelija / International student

4. Opiskelen / I am studying

- Päiväopetuksessa / Day time study
- Monimuoto-opetuksessa / Blended learning

Osa 2

Opiskelu HyFlex-kurssilla / Studying on the HyFlex course5. Mikä oli asenteesi HyFlex-kurssia kohtaan ennen kurssin aloitusta?
What was your attitude towards the HyFlex course before the course started?

- Olin kiinnostunut / I was interested
- En ollut lainkaan kiinnostunut / I was not interested at all
- En tiennyt ollenkaan mistä oli kyse / I had no idea what it was about

6. Millä osallistumistavalla opiskelit pääsääntöisesti?
Which participation method did you study mainly?

- Lähiopetuksessa / Face-to-face
- Samanaikaisesti etänä / Online synchronously
- Eriaikaisesti etänä / Online asynchronously

7. Vaihditko osallistumistapaa kurssin aikana?
Did you change the participation method during the course?

- Kyllä / Yes
- En / No

8. Jos vastasit kyllä, minkä takia vaihdit osallistumistapaa? / If you answered yes, why did you change the participation method?

Kirjoita vastaus

9. Oliko osallistumistavan valinta vaikeaa? Was it difficult to choose the participation method?

Kyllä / Yes

Ei / No

10. Jos vastasit kyllä, miksi osallistumistavan valinta oli vaikeaa? If you answered yes, why was it difficult to choose the participation method?

Kirjoita vastaus

11. Miten opiskelu sujui HyFlex-kurssin lähiopiskelussa?

How did the studying go in the HyFlex course's face-to-face learning?

Erinomaisesti / Excellently

Hyvin / Fine

Melko hyvin / Well enough

Huonosti / Badly

Ei lainkaan / Not at all

En osallistunut lähiopetukseen / I did not participate face-to-face

12. Anna palautetta lähiopetuksesta: mikä oli hyvää ja mikä huonoa?

Give feedback for face-to-face teaching: what was good and what was bad?

Kirjoita vastaus

13. Miten opiskelu sujui HyFlex-kurssin samanaikaisessa etäopiskelussa?
How did the studying go in the HyFlex course's synchronous online-learning?

- Erinomaisesti / Excellently
- Hyvin / Fine
- Melko hyvin / Well enough
- Huonosti / Badly
- Ei lainkaan / Not at all
- En osallistunut samanaikaiseen etäopiskeluun / I did not participate online synchronously

14. Anna palautetta samanaikaisesta etäopiskelusta: mikä oli hyvää ja mikä huonoa?
Give feedback for synchronous online-learning: what was good and what was bad?

Kirjoita vastaus

15. Miten opiskelu sujui HyFlex-kurssin eriaikaisessa etäopiskelussa?
How did the studying go in the HyFlex course's asynchronous online-learning?

- Erinomaisesti / Excellently
- Hyvin / Fine
- Melko hyvin / Well enough
- Huonosti / Badly
- Ei lainkaan / Not at all
- En osallistunut erikaiseen etäopiskeluun / i did not participate online asynchronously

18. Miten vuorovaikutus sujui muiden opiskelijoiden kanssa?
How was the interaction with other students?

	Erinomaisesti /Excellently	Hyvin / Fine	Melko hyvin / Well enough	Huonosti / Badly	Ei lainkaan / Not at all	En osallistunut / I did not participate
Lähiopetuksessa / Face-to-face	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samanaikaisesti etänä / Online synchronously	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Eriaikaisesti etänä / Online asynchronously	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19. Saitko riittävästi ohjausta HyFlex-kurssin opiskeluun?
Did you get enough guidance for studying the HyFlex course?

Kyllä / Yes

En / No

Osa 4

...

Yleinen palaute / General feedback

20. Anna HyFlex-kurssille arvosana / Rate the HyFlex course *

21. Valitse sopiva vaihtoehdot väitteistä / Choose the appropriate option from the statements *

- En huomannut koko HyFlexiä / I didn't notice HyFlex
- HyFlex-mallissa ei ole mitään järkeä / The HyFlex model makes no sense
- HyFlex-malli sopii minulle todella hyvin / The HyFlex model suits me really well

22. Toivon, että voin valita jatkossa opintoni HyFlex-mallin mukaisesti

I hope that I can choose my studies according to the HyFlex model in the future *

- Kyllä / Yes
- En / No

23. Anna vapaamuotoista palautetta kurssista / You can give free-form feedback about the course

Kirjoita vastaus